EL:POBLE:CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES: 4 pessetes trimestre
PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 9 pessetes trimestre

ANY VII • Barcelona, dimecres, 5 de janer de 1910 • NUM. 1.770
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ AB UN VOLÚM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES 5'00 pessetes trimestre
BARCELONA: 1'50 pessetes al mes
Cts. 5

ALS HOMES DE BONA VOLUNTAT

El Fonament jurídic de l'Amnistia

Aquesta no es l'hora de perdre'l temps en queixes sentimentals y desesperades. Ha comensat una campanya que desde'l primer moment ha posat al descobert la més forta y pregona pertorbació social. Els que no han assistit als primers mitings pera la lliberació dels presos, no poden mesurar l'intensitat de l'humana passió de justicia que s'hi sent palpitar.

A Sabadell, a Terrassa, a Barcelona la gent omplia de gom a gom les grans sales de la reunió. En el públic s'hi veia, s'hi sentia una barreja extraordinaria d'homes de bien diverses opinions socials y polítiques. Encara un no comensava a enraonar, ja comprenia que'ls seus oients duen al cor un clau que traspassa part d'allà de les preocupacions partidistes.

Quan l'orador parla dels sofriments dels presos y de les seves families, se produeix una quietut que espanta. A Barcelona, en un moment d'agitació, un que discursejava a la tribuna va dir que encara hi havia a les presons 415 homes. La multitut va quedarse sense respirar, y de ella ens va pujar fins a nosaltres una angoixa punyenta y terrible.

Ens trobem davant d'un moviment humanitari més poderós que l'originat pel procés de Montjuic. Es una temeritat no estudiar seriosament lo que s'ha de fer, quina conducta s'ha de seguir pera encaminarlo a bona fi. Seria una mala obra desviarlo pera ferne plataforma de propaganda política. Considero greument perillós tractarlo ab sarcasmes o ab la xorca astucia de llensarlo contra les roques per una irada protesta.

Als homes que s'han trobat a davant del moviment humanitari voldriem ferlos-hi entendre que no n'hi ha prou ab deixarse portar per un sentiment generós, sinó que seria millor donarli una base jurídica. A més d'esser homes, ens trobem tots obligats per un compromís inquebrantable, d'ont treu la forsa el vincul social. El ciutadà no reposa en l'acció colectiva que pren peu del propri sentiment, sinó quan ha pogut revestirla d'una forma jurídica que la fa compatible ab l'existencia y la bona marxa de la societat.

Tenim 415 homes a la presó, y d'ells n'hi ha prop de 80 condemnats per sentencia ferma. Volem l'indult, volem l'amnistia. Però en front de la nostra demanda humanitaria s'agita'l fantasma de la pertorbació en l'ordre jurídic, y se'ns combat ab la presunció d'una ofensa a la conciencia dels ciutadans. L'amnistia, se'ns diu, mina'ls fonaments de la societat, la deixa desamparada en front de l'enemic irreductible, la transtorna y la mata.

Un amic meu, que desempenya un càrreg eminent en una forta corporació econòmica, donava als fets de juliol y a la repressió y a l'esclat de bombes que van venir més tard, el caràcter d'una veritable guerra social. Y, en efecte, la revolta de juliol fou una manifestació colectiva que no pot considerarse en la suma dels fets individuals que la constituiren sense desnaturalisarla. Se tracta d'una revolució y no d'un conjunt dispers y incoherent de fets revolucionaris.

Els poders existents sempre han condemnat la revolució y l'han considerada com un delicte. Però no sempre l'acció delinqüent porta'l corolari de la pena, perquè aquesta necessita una base social de reprovació. Accions que isolades serien un delicte mereixedor de penes aflictives, donen als defensors de la seva patria una auriola de gloria.

La reprovació social com a fonament de la pena, pot minvar ab el temps, pot transformarse y fins anularse del tot. Quan, per qualsevol causa, desapareix la reprovació social, els poders públics no poden persistir en l'imposició de la pena, si no volen incórrer a la seva hora en l'avorriment de la societat, convertint en delinqüencia la justicia, per haverla portat fins més enllà dels límits marcats per la rectitut humana.

Aquí no he de renovar el procés dels fets de juliol. Accepto com a bona una apreciació que podriem anomenar com la más corrent, la que estigui tan lluny de les apologies revolucionaries com de la odiosa calificació d'horrorós vandalisme. Lo que jo dic, es que fossin com fossin aquells fets, foren agravats per circumstancies de consideració tranzitoria.

El perfidiós esclat de bombes terroristes havia creat en l'opinió barcelonina un estat de punyenta alarma, d'íntima angoixa pel pervenir de la Ciutat. El paro general y absolut que la major part no haviem aconseguit mai a Barcelona, tot y essent un procediment de sofocació de la revolta, va donarli una importancia extraordinaria. L'ausencia de noticies de lo que aquí passava originà per tot arreu la formació de llegendes fantàstiques que encara avui recordem com un somni difícil de distingir de la realitat. La mateixa energia de la repressió inclinà als homes a exagerar la condemnació dels fets pera justificarla. El règim imposat als diaris barcelonins, sospesos els uns y amordassats els altres, dificultà la justa apreciació de la veritat.

Y es lo cert que en la primera quinzena d'agost, a Barcelona no s'hi podia viure. La reprovació dels fets, vistos a través de totes aquestes circumstancies agravants, s'imposava en públic als esperits. Qui ho negarà? Aquí, en una ciutat de 600,000 ànimes, ningú va demanar l'indult del primer condemnat a mort. Els que tenim idees francament lliberals, sentiem l'odisitat de certes mirades que'ns condemnaven ab perfidia. Sense que ningú els acusés o els perseguís, molts s'amagaven o vivien ab un ¡ai! al cor o fugien desaforadament.

Després, les circumstancies agravants han perdut tota la seva forsa, y avui la revolta de juliol es una de tantes com n'hi ha hagut a Barcelona, a Espanya y a l'extranger, terrible més que pels seus propris fets, per l'acció repressiva de les armes modernes. Y es un fet de variades y sempre repetides experiencies que en les guerres socials el sentiment de reprovació minva y s'esfuma del tot quan el perill immediat de la seva reproducció s'allunya o desapareix.

Avui ha perdut una gran part de la seva intensitat y extensió aquest fonament social de la pena que s'imposa als presos, sobre tot en les poblacions ont els fets de juliol no donaren lloc a delictes contra les persones. Esvait en el cor dels homes l'odi de la guerra, la conciencia s'inclina naturalment a l'oblid y se forma el fonament jurídic de l'amnistia. Jo deia l'altre dia: al principi eren quatre a treballar pels presos, després foren quatre cents, ara ja se'n reuneixen quatre mil, y si això dura, no tardaran a esser quatre milions.

Serà inútil presentar la revolta de juliol com una cosa insòlita, sense precedents, incomparable. Y, no obstant, l'historia els colgarà sota'l record de les seves planes ont aquest fonament jurídic de l'amnistia se troba utilisat cent cops en els moments més tràgics de les nostres discordies.

PERE COROMINAS

De Madrid estant

La... "itis"...

L'any de gracia de 1910 comensa baix l'influencia de la... «itis».

No's tracta d'un nou signe del Zodíac, ni d'un nou descobriment astrològic, sinó d'un senzill cas d'extravagancia. Madrid es simplista: la gent de la vila es aficionada a fer grosses observacions sobre petits detalls. Excursa les paraules y allarga'ls conceptes. La qüestió es haver de pensar poc y tenir un mot llo a punt pera resoldre ab un senzill xisto les qüestions que semblin més transcendentals.

No sé si m'explico prou bé; me sembla que no. Potser ni sisquera m'han entès. En tot cas, no s'hi capfiquin gaire. Aquestes ratlles no més van encaminades a dir quatre mots; y, pera no donarlos nusos, procuraré posarloshi un xic de cap y peus. Lo de menys es que pugui conseguirho; quan arribarem a lo essencial ja procuraré ferme entendre.

A Madrid els agrada marcar les dates ab el segell d'una abreviatura netament madrilenya. L'any de 1907 va esser l'any dels «tupis»... El bon poble no recorda de aquells dotze mesos no més que un fet: l'establiment dels «tupinambas», innovació que va arribar al cor de la vila.

L'any 1908 va esser l'any de la «soli»... Els madrilenys recorden que'ls diaris, les revistes del genre ínfim que's representaven als teatres, als cafès y a tot arreu, no parlaven més que d'una cosa extranya que venia de Catalunya y que'n deien Solidaritat.

L'any 1909 es l'any de les reformes de la policia. Ni la guerra, ni l'assaig revolucionari de Barcelona, ni'l desgavell maurista, han deixat el rastre que la nova organisació, les cessanties dels polissonts de estaca y bufanda pera colocar policies de «gabán entallado y toalla». Així l'any 1909, malgrat la presa del Gurugú, serà l'any de la «poli»...

Al 1910, tot just nascut, ja'l bategen. Així no caldrà pensarhi més.

En Moret pateix de «mieditis». Al don Alfons diuen que se li té d'operar una «otitis». Se parla además d'una «ascitis», y pels passadissos d'Eslava's mormola quelcom de certa malaltia que també acaba en «itis» y que sona a cosa d'orquestra.

Quan ni parlen, la Julita Fons riu com una b...

Són masses «itis» pera que no deixin rastre y no pesin damunt l'historia d'un any que comensa ab malalties totes acabades ab les mateixes lletres.

Y això sense comptar la «mieditis», la gran malura dels temps moderns, que revesteix proporcions alarmants d'epidemia.

Madrid, 2 janer 1910.

***

Quin empeny?

Aquests dos últims dies la política madrilenya ha registrat un curiós fenòmen, digne d'observació y de que vostès, llegidors barcelonins, s'hi fixin una miqueta, ab freda serenitat.

Generalment, la faltera dels governants consisteix en treure importancia a tots els successos; en negar la possibilitat de conflictes y rodejar d'una auriola de color de rosa la situació del país.

Esser ministerial a Espanya sempre ha significat un compromís d'optimisme. Els nostres polítics tenien dos parells de lentes: uns ab vidres de color blau, els altres ab vidres fumats. Quan eren poder tot ho veien bonic; passant a l'oposició tot ho veien negre.

Aquesta regla de política ha fallat una vegada.

Anit, especialment, els ministerials eren els més entossudits en voler fer creure que Barcelona estava sobre un volcà. La prempsa adicta al Govern publicà solts plens de paragrafs misteriosos: «De Barcelona diuen...», «A Barcelona es possible que demà...», «Tenim por de que a Barcelona...»

Els preguntavem còm havien passat les festes y movien el cap en senyal de disgust:

—Malament; aquestes noticies de Barcelona...

—Però si'ls telegrames dels diaris no diuen res.

—No's fi del diaris... Allò està que bull.

—Però si uns diputats que han arribat avui...

—No fassi cas dels diputats. El Govern té noticies certes...

Y parlaven d'aquesta manera alts funcionaris de Governació, amics den Weyler. El mateix Alba va dir als periodistes que tant ell com en Moret estaven molt preocupats per lo que pogués passar avui o demà a Barcelona.

Qualsevol sospitaria que hi ha interès en que passin coses greus pera fer el paper de pacificador, que ara està de moda. ¿Qui empeny, que tant roda la bola? Potser aquest pessimisme governamental es un sistema. Jo tinc un parent al qui van fer metge, com l'hagueren pogut fer mariner mercant. Allò que's diu: manies dels pares. Aquest parent no sab una paraula de medecina, y, pera sortir del pas, sempre que li consulten quelcom, ha agafat el sistema de posar mala cara y arrufar les celles.

—Que li sembla que es de cuidado això, senyor doctor?

—Tot es de cuidado tractantse de malalties.

—Però, hi ha perill?

—Es clar que n'hi ha...

—Doncs, què ve a esser això?...

—Es llarg d'explicar: els símptomes no són prou clars encara; pot esser molt y pot no esser res; depèn de que hi arribem a temps.

Y fa una recepta que sempre es la mateixa: un purgant.

Un dia m'explicava les ventatges del sistema.

—Si mor un malalt, la família diu entre gemecs: «ja va dirho el merge; vetaquí la mala cara que feia quan va visitarlo per primera vegada». Que cura? Aleshores diuen: «Sort que varem arribarhi a temps». Es inteligent aquest metge, malgrat esser tan jove».

Doncs apliquin el conte. Que hi ha vaga a Barcelona, avui o d'aquí un any?: «Estos son gobernantes previsores. Ya anunciaron lo que iba á ocurrir». Que la vaga fracassa?: «Bien por Weyler... ¡Así se gobierna! No hizo más que llegar á Barcelona y abortó el conflicto».

C.

Madrid, 3 de janer 1910.

A l'Ateneu Enciclopédic Popular

CONFERENCIES CULTURALS

L'Ateneu Enciclopèdic Popular, complint el principal fi pel qual fou creat, s'ha imposat la missió de promoure un estat d'opinió favorable a la que ja, per la dignitat de Barcelona, es qüestió inaplassable, o sigui a la creació no solament d'escoles dignes d'una gran ciutat, sinó a l'orientació que deu donarse a la ensenyansa en un país lliure o que vulgui passar per tal. A l'efecte ha organisat una serie de conferencies sobre l'esmentat tema, pera les que han estat invitades les següents personalitats: Josep Miró, Josep Roig y Bergadà, Ignasi Iglesias, Manuel Rius, Joaquim Dualde, Jesús Pinilla, Francisco Layret, J. Ventosa y Calvell, Pere Corominas, Albert Bastardas, R. Martínez Gras, Odon de Buen, H. Giner de los Ríos, Josep Antich y Andreu Cabré.

La llista de conferenciants diu clarament el fi eminentment cultural, en el sentit més ample, que's proposa l'Ateneu.

Aquestes conferencies les inaugurarà el president de l'A. E. P., don Amadeu Hurtado, el dissabte vinent, dia 8, y seguiran setmanalment en igual dia.

Al fi de lograr el resultat proposat, el Ateneu invita a totes les entitats que s'interessen per l'ensenyansa, així com a la prempsa y particulars que's preocupen per la cultura popular.

Per les impresions que tenim, podem augurar l'èxit més complet als organisadors d'aquestes conferencies.

Conferencia de la Srta. Maeztu

Com anunciàrem ja ahir, aquest vespre, a dos quarts de dèu, la distingida professora de Bilbao, donya Maria de Maeztu, donarà una conferencia pública a l'Ateneu Barcelonès, desenrotllant el tema «Pedagogia».

Hi ha gran interès entre'ls mestres y els elements intelectuals de Barcelona, pera oir a la senyoreta de Maeztu, els talents preclars de la qual quedaren manifestats en la brillant intervenció de la distingida professora en les tasques del finit Congrés de Primera Ensenyansa y de l'Assamblea de Mestres que, com a dissidencia d'aquell, s'acaba de celebrar a Barcelona.

Serà, doncs, una vetllada interessant la que tindrà lloc aquest vespre en nostra primera entitat cultural.

LES ELECCIONS ANGLESES

—

En vigilies de la gran batalla

Dintre de molts pocs dies comensaran a l'Anglaterra les votacions generals pera elegir la nova Cambra dels Comuns. Com es sabut, les eleccions angleses no s'efectúen en una sola jornada, sinó en jornades consecutives.

La batalla electoral britànica revesteix proporcions formidables. En tot el Regne Unit l'agitació es grossa, y tots els partits extremen la propaganda. En els mitings que se celebren, són els conservadors els que queden més malament, car en nombroses poblacions els oradors «torys» han sigut sorollosament xiulats per la gentada.

Els prohoms lliberals, pel contrari, han obtingut grans èxits, especialment el ministre d'Hisenda Mr. Lloyd George, que ha arribat a esser l'home més popular de Anglaterra. Darrerament ha pronunciat en el «Queen's Hall» de Londres un discurs d'alta volada, que ha causat intensa emoció.

Declarà Mr. Lloyd George que la terra produeix menys al Regne Unit que en totes les altres nacions europees, donant la culpa d'això al sistema territorial britànic vigent, que descoratja'ls capitals. «La terra — afirmà'l ministre — no més existeix aquí en profit d'una classe superior, en lloc de servir pera assegurar el benestar d'un poble felís. Es ja hora de proclamar que la terra existeix, no pels faisans, sinó pels homes.»

Parlant dels obrers sense feina, Mr. Lloyd George digué: «Si no'ns ocupem de la propietat territorial, el problema dels «sense treball» pendrà cada dia proporcions més alarmants. La causa d'aquest problema no està en les tarifes de duanes, sinó en les condicions de les proprietats territorials del nostre país. Si hi hagués aquí un sistema rural raonable, els habitants de les grans ciutats anirien a repoblar els camps.» Y acabà, dirigintse al proletariat: «Que l'obrer anglès no posi pas les seves esperanses en les promeses enganyoses del proteccionisme. Que fassi reposar aquestes esperanses sobre'l sòlid fonament de la terra del propri país.»

Els conservadors anglesos confiaven molt, pera obtenir un bon resultat, en les dites eleccions «triangulars», o sigui les dels districtes ont lluiten contra'l candidat conservador dos candidats d'esquerra: el lliberal y el treballista o obrer. Però es lo cert que les eleccions «triangulars» ab prou feines arribaran a una vintena. Són més de cinquanta'ls llocs que els lliberals deixen lliures als treballistes. En cambi, aquests continúen retirantse d'aquells districtes en els quals, sense esperansa de victoria propria, podrien fer perdre als lliberals. Seguint aquesta tàctica acaba de retirarse'l socialista Lewis, que presentava la seva candidatura per Southampton.

El patriarca de l'imperialisme y del proteccionisme, Josep Chamberlain, que està invàlid a conseqüencia d'una greu malaltia, se presenta per Birmingham, sense oposició. En un manifest que ha dirigit als seus electors sosté que si triomfa'l govern lliberal, perillarà la seguretat nacional d'Anglaterra y se perdrà tota esperansa de poder substituir el lliurecambi pel proteccionisme. En Chamberlain troba censurable que la política econòmica dels lliberals fassi recaure tota la càrrega sobre'ls contribuients britànics, permetent que'ls extrangers que envien al Regne Unit els seus productes no hi contribueixin pera res.

Es immens l'interès que hi ha, no solament a l'Anglaterra, sinó a tot el món, pera saber el resultat d'aquesta gran batalla que està a punt de decidirse per medi del sufragi.

COMENTARIS

LES TROMPES DE JERICÓ

¡Quin gran desitg de revolta en els nostres conservadors, o al menys de revolta frustrada, reprimida immediatament per les fusellades implacables! El dilluns hi tornen els de les barricades; el dilluns la immobilitat dels brassos serà precursora d'uns altres dies barbres, — se cridava ab l'intent de que en la multitut s'hi posés el pànic de les catàstrofes anunciades. Era la trona de les Adoratrius, eren les planes de «El Correo Catalán», eren les ressenyes del miting de la Bohemia, alguna tergiversada insidiosament; eren certs corresponsals, entre ells el de l'«A B C», aquest gran magatzem d'honor y de patriotisme, els que profetisaven melodrames... ¡Què bé sonaven les trompes anunciadores de la «reprise» de la tragedia de juliol! Ne saben d'aquestes coses els conservadors. Haurien fet un bon paper entorn de la ciutat llegendaria de Jericó... Però quin gran índici pera explicar moltes coses tràgiques, aquest daler d'esporuguir els cors, escampant per la ciutat un sentiment de terror.

Fins els fanàtics de la revolta, fins els que viuen en virulencia permanent, han aconsellat aquests dies la pau ciutadana, y davant de les remors sinistres posaren la seva afirmació conciliadora. No eren pas els conservadors els que's prempsaren el cervell, cercant una paraula de mansuetut y de prudencia, sinó'ls obrers y els republicans. Pera'ls conservadors no existia la ciutat, ni'l dolor encara fresc dels dolors de juliol, ni la necessitat que hi ha de que ni se'n parli de la possibilitat de nova sang vessada, de nous torments pera Catalunya. Si d'una guerra civil se parlés, nosaltres abans trencariem les plomes que expressar un desitg d'extermini o una ansia de poder polític que l'acció violenta dels enemics tal volta ens proporcionaria. Això fora triplement indigne de nosaltres com a homes, com a idealistes y com a catalans. La crida nostra no seria un toc de generala, sinó una apelació a la virtualitat de les idees. Pera'ls carlins, serien els nostres consells conciliadors, y no les proses bèliques d'aquests dies, ni la perversitat política de que han donat mostra gent que teniem per sensata y que de la sensatesa vol fer doctrina. Els conservadors, altra vegada han trepijat al Crist La ciutat? Catalunya? L'horror a la sang y a les flames? Què se'ls en dona an tells tots els patriotismes y totes les humanitaries teories! Si'l domini polític depengués d'una hora de bogeria popular ¡que udolí la fera popular pels carrers! Si unes eleccions poden guanyarse essent possible dir al bon menestral que les turbes estimen la revolta lo mateix pera evitar la guerra que pera celebrar la pau ¡que les turbes aixequin la barricada! Les turbes hi seran sacrificades y la candidatura conservadora podrà esser penjada a les portes que la por a l'insurrecció va fer tancar.

Un altre dia ha estat actualitat esfereidora Barcelona. El món s'ha tornat a girar envers nosaltres ab curiositat dramàtcai. Però l'alarma s'ha escampat desde la trona, desde'l diari conservador, desde'ls centres ont diuen que crema el foc sant de l'amor a la ciutat. Desde avui, estan tacats de terrorisme, perquè un cadavre mutilat per la metralla es terror, però també ho es l'anunci a grans veus de que aquí hi ha una multitut capassa de llensarse al carrer cada sis mesos. Abans, quan el «trust», en la seva catalanofobia, feia de Barcelona una vila motinesca, pera alguns, semblava que'l temple de Janus era al Tibidabo. Ara, pera aquells mateixos, no podem anarnosen mai tranquils al llit, perquè podem despertarnos en plena «Jacquerie».

ELS MAURISTES, CONTRA BARCELONA

Del mal que fan a Barcelona y a Catalunya les alarmes que promouen els conservadors de tots matisos, actuant d'agents provocadors, n'es bona mostra aquest telegrama:

«La Epoca» publica'l següent solt:

«S'ha dit aquesta tarda que a conseqüencia de l'alarma produida pels rumors d'alteració d'ordre públic a Barcelona, ab el motiu de projecte de vaga general, havien sigut retirades dels Bancs de la capital de Catalunya importants quantitats que figuraven en els seus comptes corrents y valors de dipòsit.»

No es ja la fama de la ciutat, es l'estocada al seu crèdit, als seus interessos. Els diners — se ve a dir — no estan segurs en els Bancs de Barcelona. «La Epoca» ho afirma, l'orgue den Maura, exredemptor de Catalunya. Ja no es la possibilitat d'una revolta, sinó l'acusació de que aquí sería possible, com ho va esser en la capital de Turquia, l'assalt a les cases de banca. Les males armes... Sobre'ls rezels, la calumnia. Si's tractés d'un diari republicà o de tendencia democràtica, certs periòdics castellans y catalans, ja'n tindrien prou pera escriure a doble columna: «Atentat contra Catalunya». «La conjura republicana». Nosaltres en acontentem ab riurens d'aquest pròleg electoral fracassat...

INTERVIUS IMAGINARIS

—

Ab alguns nens

De nens n'hi han de moltes menes. N'hi han de petits, rabassudets, de galtones replenes y rojenques, ab els cabells rossos rissats que semblen angels escapats d'algun Murillo; n'hi han d'esprimatxats, de fas esllanguida y ulls negres picarders; n'hi han de tontets, d'esguard inexpressiu, y n'hi han que de vius se perden de vista; n'hi han que creuen al pare y a la mare y n'hi han que tracten a tothom de tu. Jo'ls trobo a tots adorables y a tots me'ls estimo. Però'ls que'm fan més gracia són els tontets, perquè quan me'ls miro no puc estarme de pensar que tal vegada algun dia seran diputats o ministres y governaran la nació y faran y desfaran a mida del seu albir...

Què en pensa tot aquest petit món de la diada de demà? Còm se'ls imaginen els petits als Reis d'Orient? Fins a quin punt arriba la llur credulitat respecte a l'inverossímil munificencia dels tres Mecenes protectors de la mainada?

Vetaquí, amic llegidor, la raó d'aquestes intervius.

M'he adressat, previa l'entrega d'algun caratmelo pera conquistar la llur benevolensa, an alguns bailets y els he fet preguntes respecte a la seva opinió sobre'ls Reis d'Orient. Aquí't faig present dels seus ingenus comentaris.

—Els Reis d'Orient! Jo no hi tinc tractes d'ensà d'un any en que perquè la mare havía estat malalta, no'm varen portar res.

(D'un petit, irat, tot fent un geste de revolta.)

—Pera mí aquests Reis tenen alguna carboneria. Me porten més carbó que joguines.

(D'un nen que fa enfadar molt al pare y a la mare.)

—Lo que jo no comprenc es còm s'ho arreglen els Reis pera entrar al nostre pis, que no dona ni al carrer, ni té galeria.

Si no passen pel forat del pany de la porta!

(D'una petita curiosa.)

—Aquests Reis o no saben de llegir o van molt depressa, perquè mai me porten lo que'ls hi demano.

(Del noi d'un manobre que demana joguines cares.)

—El pare'm diu que venen d'Orient; la mare, del cel; una amigueta m'ha dit que venen de «El Siglo». Jo crec que ni venen ni van.

(D'un ganasses, tot fent una rialla maliciosa.)

—Aquests Reis d'Orient són diferents de tots els altres. Perquè tots els reis cobren y els d'Orient paguen joguines.

(D'un futur republicà.)

—Ja n'es d'extrany tot això dels Reis d'Orient; però... afartem y diguem moro.

(D'un petit filosop, que no es l'«Azorín».)

—La mare m'ha dit que aquest any els reis d'Orient no'm portaran res, perquè ja soc massa gran. Ves què sab la mare.

(D'un que fa'l tonto.)

—Jo no més trobo que passen massa de tard en tard. Tenir d'esperarlos un any! Tindrien de passar per Barcelona un cop cada mes!

(D'un que mai està content.)

—Tot això de que'ls Reis d'Orient van habillats ab vestits carregats d'or y de plata y de pedreries, de que monten en cavalls o en camells y de que'ls segueixen tants criats, es una mentida. Jo'ls vaig veure un any als Reis. Eren un home y una dona com els altres, que caminaven de puntetes y que l'un deia a l'altre: «No fassis soroll que'ls despertaràs». Darrera de ells sols hi anava la minyona de casa.

(D'un que va passar despert la nit dels Reis.)

RAMON CAMPMANY

Les sustraccions en els trens

La Lliga de Defensa Industrial y Comercial ha dirigit al ministre de Foment la següent comunicació que te veritable interés pera'ls nostres industrials y comerciants:

«Varias 6 importantes casas de comercio de esta localidad, han acudido á esta Liga quejándose de las frecuentes sustracciones de géneros que se cometen en los envíos que circulan por las líneas ferroviarias del Sur y del Norte de España.

Teniendo en cuenta la inmensa importancia que para el tráfico representa la seguridad en los transportes, hemos creído deber nuestro acudir á V. E. llamándole la atención sobre tan grave asunto, á fin de que con la urgencia y energía que el caso require interponga su valimento y autoridad para acabar de una vez con tan escandalosos y humillantes hechos, máxime cuando han resultado inútiles las reclamaciones que repetidas y diferentes veces se han formulado por particulares y sociedades á las Direcciones de las Compañías respectivas.

La intranquilidad del comercio es grande, pues tanto los expedidores como los receptores, no saben ya qué precauciones tomar para que los envíos lleguen intactos á su destino.

En ciertos casos la habilidad de los sustractores es tanta que llega al extremo de hacerse imperceptible la sustracción hasta que el receptor en su almacén ó domicilio, abre el paquete y nota la falta de los objetos robados; de modo que los precintos son ya ineficaces, pues por más que los interesados inspeccionen los paquetes al hacerse cargo de ellos, nadie es capaz de conocer que han sido abiertos y saqueados; y si se recurre á la comprobación del peso, éste resulta siempre exacto, debido á que los sustractores han tenido buen cuidado en suplir el peso de lo sustraído con su equivalencia en tierra, piedras, trapos, maderas, ó cartones.

Sin embargo no todos los robos se realizan con tanta pulcritud, pues sucede con frecuencia que las cajas ó paquetes llegan á su destino sin precinto ó con evidentes señales de fractura.

¿Puede esto continuar así? De no ponerse coto á tan escandalosos hechos cabría preguntar si nuestros ferrocarriles circulan en un país donde para ellos no existen leyes ni penalidades, desde el momento que algunos de sus empleados se dedican impunemente al robo de los encargos cuyo transporte se les confía.

No creemos, no podemos creer que tamaña vergüenza se siga tolerándose y confiamos en que V. E. tomará prontas, enérgicas y eficaces medidas para conseguir que los transportes ferroviarios en España no sean una excepción de los países civilizados y ofrezcan las indispensables garantías de seguridad.

Claro está que lo que hoy sucede habla muy poco en favor de las Compañías, pero si éstas no se preocupan de evitar las sustracciones de que nos lamentamos, es indispensable que el Gobierno y en su representación el Ministro de su dignísimo cargo, saliendo á la defensa de los cuantiosos intereses agrícolas, industriales y mercantiles que es forzoso confiar á los ferrocarriles interiores, intervengan en el asunto para suplir la inepti-tud ó falta de voluntad de las empresas ferroviarias.

Estamos persuadidos de que el remedio está en manos de las Compañías, ya que de sobras existen hombres honrados que cumplirían con probidad é inteligencia y por consiguiente ninguna necesidad tienen aquéllas de mantener en sus empleos ó cargos á los que robando las comprometen moral ó materialmente.

Esta Liga por acuerdo unánime de su Junta directiva está dispuesta á no cejar hasta que se haya puesto coto á las escandalosas sustracciones que nos ocupan y confiamos en que V. E. haciéndose suyos tan moralizadores propósitos y con la autoridad que le proporcionan sus méritos personales y el elevado cargo que tan dignamente ocupa, intervendrá pronto y eficazmente haciendo comprender á las Compañías del Sur y del Norte de España el deber que tienen de establecer y mantener la más absoluta seguridad en sus transportes á fin de que lleguen como es debido á su destino los encargos que se les confíen y para que no constituyan en peligro, en vez de una gran facilidad para el tráfico.

Barcelona, 15 diciembre de 1909. — El presidente, Pedro Milá y Camps; el vocal secretario, Amadeo Torner.

Excmo. Sr. Ministro de Fomento.»

REIS Liquidació d'articles de totes classes, propris pera regal **Passeig de Gracia, 98** REIS

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

REIS

IMMENSOS ASSORTITS EN JOGUINES Y ARTICLES PERA REGAL

Dies 3, 4 y 5 de janer

GRAN EXPOSICIÓ Y VENDA EN ELS LOCALS DE LA PLANTA BAIXA

A les dotze del matí se tancarà la venda de les seccions instalades en els pisos. — El CAFÉ BAR quedarà tancat durant dits dies

Bussons pera la correspondencia als

Reis d'Orient

Els dies 4 y 5 estarà obert l'Establiment, fins a les DÈU DE LA NIT

PASTILLAS MORELLÓ

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS

A GAS, BENZINA, GAS POBRE, etc. Preus económics y resultats garantits. Nombroses referencies

DAVID FERRER Y C.ª
(Societat en comandita)

Corts, 586 -- BARCELONA

Informació política

Sant Feliu de Llobregat

El nou Ajuntament ha quedat constituit en la forma següent:

Alcalde, don Ignasi Raventós, lliberal independent; primer tinent d'alcalde, don Joan Miró, republicá de l'Esquerra; segon tinent d'alcalde, don Pere Riera, independent; síndic, don Josep Beatriu, republicá de l'Esquerra; regidors, don Josep Gaspá, don Rafel Camprubí, don Salvador Ribalta, don Jaume Mulá y don Andreu Ximenis, republicans de l'Esquerra; don Ramon Ribes, Defensa Social, y don Joan Cusó, carlí.

En la sessió de constitució hi hagué un xic d'aldarull, a l'obstinarse l'alcalde sortint a donar possessió al nou perquè'l telegrama expedit pel governador civil no més deia: «s'anomena alcalde d'aquesta a don Ignasi Raventós», per haverse deixat el telegrafista les paraules «governador a l'alcalde». Després d'algunes discussions, en que'ls nous regidors demanaren el compliment de la llei, se procedí a l'elecció d'alcalde, resultant així mateix triomfant el senyor Raventós, y quan ja s'havia possessionat del cárreg se presentá'l telegrama degudament ampliat.

Les eleccions generals

En el districte de Vilademuls s'assegura que en les vinentes eleccions de diputats a Corts disputaran la representació al senyor Bofarull, actual diputat per aquell districte, el ministerial senyor Cusí y el regionalista senyor Rahola (don Frederic).

—El senador per Girona y diputat provincial per Berga, don Manuel Farguell, se diu si presentará la seva candidatura de diputat a Corts, ab carácter regionalista, pel districte que ja representa a la provincia.

—Don Pere G. Maristany ha estat convidat per una comissió d'elements ministerials y industrials de Manresa, pera presentar la seva candidatura per aquell districte en les properes eleccions llegislatives.

Els arcaldes de R. O.

Heusaquí la llista dels arcaldes nomenats, uns de reial orde y els altres per elecció dels Ajuntaments, de les poblacions més importants de Catalunya:

Sabadell, don Félix Griera.
Sant Feliu de Llobregat, don Ignasi Raventós.
Vic, don Josep Font.
Vilafranca del Penadés, don Antoni Viñals.
Vilanova y Geltrú, don Félix Puig del Campo.
Balaguer, don Josep Serra.
Arenys de Mar, don Josep Calvetó.
Granollers, don Jaume Estrada.
Igualada, don Joan Godó.
Manresa, don Maurici Fius Palá.
Mataró, don Angel Fábregas.
Barcelona, don Josep Collaso.
Girona, don Artur Vallés.
Lleida, don Marius Sol.
Les Borges, don Pere Meloncli Barserán.
Solsona, don Marcelí Ramonet.
Cervera, don Feliciá Solsona.
La Bisbal, don Josep Mercader.
Olot, don Damiá Juvinilla y Gil.
Santa Coloma de Farnés, don Josep Fábregas.
Vall d'Usó, don Jaume Martínez Magriñán.
Berga, don Quirse Casals Sirvent.
Sarriá, don Joaquim Margenat.
Terrassa, don Josep García Munet.
Badalona, don Leopold Botey.

Nova Junta

La nova Junta directiva del Centre Catalanista de Girona, elegida'l dia de Cap d'Any, ha quedat formada de la següent manera:

President, don Albert de Quintana; vispresident, don Joaquim Fabrellas; tresorer, don Joaquim Bosch; comptador, don Félix Solá; bibliotecari, don Joan Torroella; secretari primer, don Jaume Bosacoma; secretari segon, don Isidre Bosch; vocals, don Pere Roca y don Tomás Sobreque.

La Secció de E. y P.

Demá, al vespre, se reunirá en l'estatge del Centre, la Secció d'Estudis y Propaganda del C. N. R.

Política tarragonina

De reial orde han estat nomenats arcaldes de Tortosa, don Josep de Cid Piñol; de Valls, don Joan Dasca Olivé; de Montblanc, don Josep Cabeza Bosch, y de Falset, don Emili Llorens Solé.

Als Ajuntaments de Tarragona, Reus, Vendrell y Gandesa, se'ls ha facultat pera nomenarse lliurement el seu arcalde.

De Canet de Mar

La Junta del Foment Catalanista d'aquesta vila, ha quedat constituida en la següent forma:

President, don Moisés Jaumejoan; vispresident, don Josep Fors; tresorer, don Joan Carbonell; bibliotecari, don Narcís Fábregas; vocals, don Carles Torrus y don Simó Mataró; secretari, don Miquel Roura.

Essent aquesta entitat l'única que propaga'ls ideals catalanistes en aquest poble, a ell, doncs pertoca celebrar actes que al mateix temps que polítics y socials, resultin de verdadera cultura, a fi d'ampliar més els conexeiments que de certes materies, avui encara ne som orfes; y an aquest objecte, encamina llurs passos aquesta dignissima Junta, composta de tant valioses persones, com les anomenades, y prepara una serie de conferencies a cárreg de distingits oradors práctics.

Contrasta, lo abans dit, ab la feina negativa que's va fent desde fa molt temps dins nostre Municipi. La «majoria» per «vuit vots» caciquista-sagnerista, al constituirse ja abusa de la forsa vella que li queda, y acapara tots els cárregs, y se disposa a no acceptar concordies, ni reformes de cap classe, ni que siguin beneficioses a Canet.

Així es, que, la minoria, representada per altres valiosos catalanistes del Foment, si es que volen fer la mateixa obra práctica y positiva, que's ve fent en el Foment, no tenen altra teina a fer, per ara, que esser fiscalisadors de tots els actes o disbauxes que cometi la «majoria», y comensar llista de cárregs, pera poder esser més néta l'escombrada d'aquesta mena de gent.

Igualada

En les eleccions celebrades darrerament en el Centre Autonomista, foren elegits per unanimitat, els senyors don Sebastiá Castellfort; don Francisco de P. Jordana; don Joan Boyer y Guitart; don Josep Baliu y Badia, y don Josep Maria Catarineu.

Els nous Arcaldes de la comarca de Bages

Heusaquí la llista completa:

Monistrol de Montserrat, don Joan Bargés.
Rajadell, don Quirse Masana.
Sant Mateu de Bages, don Pere Sanjust Llondella.
Suria, don Josep Alsina.
Aguilar de Segarra, don Josep Palomés.
Santa Cecilia de Montserrat, don Josep Flosí.
Fonollosa, don Ramon Vall y Casas.
Castelladral, don Josep Gusart.
Navarcles, don Joan Arrasti.
Sallent, don Josep Subirana Riera.
Sant Vicens de Castellet, don Joan Calsina.
Pont de Vilumara, don Joan Noguera Girmá.
Callus, don Joan Sanmartí Espart.
Sant Martí de Torroella, don Josep Pla y Coll.
Sant Salvador de Guardiola, don Francisco Brunet y Llobet.
Castellgalí, don Joan Freixas Prat.
Castellveil y Vilar, don Jaume Muncunill.
Sampedor, don Josep Sebaraja.
Castellnou de Bages, don Josep Vilaseca Flequer (reelegit).
Artés, don Marcelí Solé.
Castellflorit del Baix. don Salvador Torrelladona.

El C. N. R. del districte II

Ahir vespre, tinguerem ocasió de visitar el local ont s'hostatjará'l C. N. R. del districte segon, Baix de Sant Pere, número 38, principal. La situació es immillorable, doncs sabut es que'l tros de carrer Baix, comprés entre'ls d'Alvarez y Jaume Giralt, forma lo que'n podriem dir el cor d'aquell populós districte.

En el pis en que s'instalará, s'hi treballa de ferm pera deixar aviat enllestides algunes reformes que sens dubte cridaran l'atenció puig malgrat tractarse de un local no massa espaiós, donada l'importancia de la nova entitat, quedaran les oficines del tot independents y ab entrada apart dels salons d'actes, d'esbarjo y café. An aquests també s'hi introdueixen diferentes millores en l'enllumenació y decorat.

De l'entusiasme ab que ha estat rebut el novell Centre, n'es bona prova'l gros feix de propostes que vegerem sobre la taula de Secretaria en les quals hi consten els noms de personalitats de més relleu d'aquelles barriades. No cal esmentarlos perqué seria tasca llarga; alli s'hi veuen desde'ls noms den Carner, Millet, Lluhí, Horta, Gubern, Vinyals, Suñol, Quer y Cortadella, fins els dels més humils, peró no menys entusiastes defensors de Catalunya y de la Llibertat.

Comptará, doncs, el districte segon, ab una forta Associació que podrá y sabrá defensar a tothora, els furs de la Democracia, els drets de Catalunya y els interessos d'aquell tros de Barcelona.

Sessió de l'Ajuntament

La sessió se celebra al Saló de Cent perquè una grossa gentada vol presenciarla.

En el Saló de Cent hi fa un fred inaguantable, peró'ls radicals han volgut que's celebrés la sessió en aquella sala y així, complaguentlos, ho ha determinat l'arcalde.

Abans de la sessió s'han celebrat diverses reunions entre'ls regidors pera acabar de determinar lo del cartipàs. Segons se'ns diu els radicals exigeixen més llocs que abans a les Comissions y se presenten hostils y agressius a determinades persones dels grupus adversaris. Tot això fa preveure que la sessió sigui quelcom accidentada.

A dos quarts de sis comensa la sessió, presidintla'l senyor Serraclara.

Se llegeix y s'aprova l'acta de l'anterior.

Se llegeix la reial ordre ratificant el nomenament d'arcalde en la persona de don Josep Collaso.

LES TINENCIES

LA VIII TINENCIA.—Se procedeix a la segona votació de la VIII Tinencia d'Arcaldia, ja que'l senyor Marial la desempenya interinament per no haver reunit majoria de vots en la votació primera.

Fet l'escrutini, dona'l seguent resultat:

Ignasi Iglesias, 27 vots.
Juli Marial, 21 vots.
En blanc, 2 vots.

Seguidament l'Ignasi Iglesias s'aixeca pera dir:—«No haventme votat els meus companys de minoria, crec que no dec acceptar la Tinencia pera la qual se me elegeix. Demano, doncs, que se m'accepti la renuncia irrevocable que faig del cárreg.

El senyor Serraclara.—El cárreg de tinent d'arcalde es irrevocable. La llei municipal així ho disposa. A més que la representació del senyor Iglesias es prou pera que pugui desempenyar el cárreg a satisfacció de tots.

L'Ignasi Iglesias.—Jo no vull esser la mà bofetajadora d'un company meu de minoria (molt bé).

El Sr. Lluhí y Rissech.—Ens trobem nosaltres per primera vedaga davant d'un fet dolorós, y es per això que volem demanar a la majoria que torni del seu acord y que governi ab esperit de pau y germanor.

Nosaltres rebèrem tres llocs en les Tinencies y així estavem en el dret y en el dever de designar les persones que a judicí nostre devien ocuparlos. La majoria, davant de la nostra designació, tenia l'obligació, si no jurídica, moral, d'acceptarla. No ho ha fet y jo, en nom de de tots ho deploro y demano que accepti la dimissió de l'Iglesias, acceptant, al mateix temps, la nostra designació, ja sigui votant en blanc o bé nomenant a un dels membres distingits de la majoria.

Té raó el senyor Serraclara, al dir que segons la llei, y en un esperit extricte de la mateixa, el cárreg de tinent d'arcalde es obligatori, peró jo també diré que hi ha precedents d'haverse acceptat dimissions. Seguiu, doncs, aquests precedents y accepteu al del nostre amic, molt més essent la designació d'ell una imposició de la majoria que desitgem que retiri (molt bé).

El senyor Serraclara.—El vot es secret y, en consequencia, aneu a saber qui ha votat al senyor Iglesias; potser aquesta imposició de que parlen ha sortit de un altre costat al que l'atribuiu. Ademés de que'l votar no es imposarse.

Recullo y accepto la declaració d'un jurisconsult tant distingit com el senyor Lluhí, de que'l cárreg de tinent d'arcalde es obligatori. El senyor Iglesias podrà seguir els camins legals que la llei li senyala y si així ho fa, veurem lo que passa.

El senyor Albó.—Ab això s'ha demostrat que la majoria, no estant encara contenta ab un repartiment excessivament favorable pera ella, en lo de les Tinencies d'arcaldia, ara preten governar a les minories, triant d'entre elles les persones que millor li plaguin pera'ls llocs reservats an aquelles; y això sí que no es tolerable.

El senyor Iglesias (E.).—Això que ara passa no es més que consequencia de lo que passà'l juliol darrer.

Aleshores vosaltres posareu el veto a determinada persona.

El senyor Lluhí y Rissech.—Es cert, Sr. Serraclara, que'l vot es secret segons la llei, però ja som prou grans pera no enganyarnos y pera no posar per damunt de la realitat viva, una forma legal més o menys acceptable. Lo cert es que heu volgut rectificar un nomenament fet per vosaltres, y això no devieu ferho, perquè les majories tenen de governar ab ample esperit. D'aquí que us demanem que rectifiqueu la vostra conducta.

Y en quant a lo dit pel senyor Iglesias, tingui present que'l cas senyalat per sa senyoria no es com el cas d'ara. Aleshores se va fer una insinuació respecte certa persona, però enfront d'ella no se'n va votar cap altra, perteneixent al grupu politic de la primera. Direu vosaltres que no's va fer, perquè no hi havia forsa pera ferho. Bé. Però la veritat es que no succeí.

El senyor Iglesias (E.).—Abans sigué pitjor que ara, perquè les minories unides posaren el veto a una determinada persona. Ara aquí no hi ha cap questió de govern a resoldre. Les Tinencies no són més que delegacions de l'arcalde, y tenint en compte això, podem afirmar que vosaltres sou els personalistes, ja que per una persona porteu la pertorbació al Consistori.

Hem recullit el guant que se'ns llensà al juliol: el compte, doncs, está saldat. Deixem corre lo passat procurem viure en pau en lo successiu pera treballar pel bé de Barcelona.

El senyor Albó rectifica.

El senyor Lluhí.—Senyor Iglesias: sa senyoria tindria perfecta raó dirigintse a nosaltres, invocant lo succeit, quan en lloc de S. S. haguessim triat a un amic de S. S., el senyor Jansens per exemple. Però aleshores era'l plet de la primera Tinencia y se va discutir sobre la persona que devia ocuparla. Els radicals donàreu el nom del senyor Iglesias y els altres grupus, que reunits tenien els mateixos vots, el del senyor Layret. No hi va haver intromissió de cap grupu en els afers de l'altre.

Declaro que no volem tenir cap record de lo passat y que volem sostenir corals relacions ab els homes de govern que sou vosaltres (dirigintse a la majoria). Però sí que us demano que no abuseu, perquè'l govern té d'esser dols pera exercirse. Recordeu lo que passà ab el govern den Maura que per agressiu va caure.

El senyor Iglesias (E.).—Al juliol passat no estigué en plet quin grupu politic devia tenir la primera vara, sinó la persona que devia empunyarla. Això tots vosaltres ho regoneixieu.

Acaba l'incident.

TINENCIA X.—Se vota aquesta Tinencia, resultant elegit el senyor Forcada, per 30 vots, contra 19 en blanc.

El senyor Forcada desempenyava també interinament el cárreg.

LES COMISSIONS

Se presenta una proposició, senyalant les Comissions ab que té de dividirse l'Ajuntament. Segons el document aquestes Comissions se composaran tal com ja diguerem.

Hi presenta una esmena'l senyor Carreras y Candi.

La defensa'l seu autor, glosant la necessitat de la creació de les Comissions de «Publicacions de documents» (a la que accedeix la majoria), «Proprietats y drets» (que no accepta la majoria) y «Personal» (també rebutjada per la majoria) y supressió d'unes paraules que en la proposició precedeixen a la Comissió de Museus, paraules que creuen alarmants pera la vida de les susdites institucions.

Li contesta'l senyor Mir y Miró, qui, en nom dels seus amics, accepta la primera Comissió, però rebutja la segona y tercera. En quant a les paraules de la proposició que han alarmat al senyor Carreras, diu que'ls radicals tenen un amor intens als Museus, però que aquest no priva que puguin tenir el desitg de averiguar el funcionament de l'institució.

El senyor Carreras Candi, rectifica, retirant els extrems de l'esmena no acceptats per la majoria.

Ocupa la presidencia'l senyor Serraclara.

Seguidament s'aprova la proposició esmenada ab la creació de la «Comissió de publicació de documents».

Votació

Se procedeix a votar els individus que han de formar les Comissions. Dona'l seguent resultat:

COMISSIONS PERMANENTS

GOVERNACIO. — Jansens, Morales, Puig de Asprer, Ardura, Herrero, Santamaría, Lluch, Carraté, Sol Rogé, Vallès, Llimona, Rius, Corominas, Roig, Iglesias (I.), Ricart.

HISENDA. — Mir y Miró, Iglesias (E.), Lladó, Ulled, Casals, Rovira Palau, Figueras, Morros, Fernàndez, Marcilla, Lacambra, Pardo, Nualart, Lluhí, Juncosa, Tauler, Monegal.

FOMENT.—Serraclara, Vinaixa, Colominas, Callén, Domènech, Sans, Soriano, Coll, Guñalons, Canals, Carreras, Sagarra, Albó, Ferrer, Forcada, Ramoneda, Marial.

COMISSIONS PERMANENTS ESPECIALS

ENSANXE. — Serraclara, Iglesias (E.), Marcilla, Vallès, Marial.

ESTATISTICA.—Ardura, Herrero, Santamaría, Puig de Asprer, Nualart.

CEMENTIRIS.—Mir y Miró, Forcada, Figueras.—Veins: Servent, Fabra, Bernardí Martorell.

INSPECCIO DE GASTOS MENORS. —Mir y Miró. Suplent: Tauler.

CONSUMS. — Lladó, Canals, Soriano, Sagarra, Tauler.

REFORMA. — Serraclara, Mir y Miró, Iglesias, Callén, Fernàndez, Colominas, Ulled, Domènech, Carreras, Lluhí, Corominas, Albó, Marial.

MIXTA.—Serraclara, Mir y Miró, Iglesias (E.), Lluhí, Carreras. Suplents: Callén, Colominas, Corominas.

ESCORXADORS.—Vinaixa, Rovira, Callén, Sagarra, Corominas.

ASSILS Y ALBERGS.—(Mixta per reforma): Jansens, Lluch, Carraté, Sans, Pardo, Roig. Veins vocals: Eduard Ruiz Morales, Horta Camps, Josep Grañé y Artigas, Pere Galí, Francisco Puig Alfonso, Juli Batllovell.

PUBLICACIONS. — Iglesias (E.). Carreras Candi.

DELEGACIONS

PALAU DE JUSTICIA. — Lluís Callén, Francisco Albó.

FINQUES DE L'ESTAT. — Lluch, Rius.

ACEQUIA COMTAL. — Emilià Iglesias, Pere Domènech, Pere Corominas.

CASA DE MISERICORDIA. — Figueras, Ferrer.

NENES DESAMPARADES. — Bartomeu Guñalons, Ricart.

CANTINA ESCOLAR. — Domènech.

ESCOLA NAVAL. — Colominas.

OBRES DEL PORT. — Jaume Morros.

HOSPITAL CLINIC. — Salvi Casals.

CAUSA PIA.—Sans.

INFANTS ORFES. — Morros, Sans.

MUSEUS. — Morales, Ardura, Puig de Asprer, Corominas. Veins vocals: Grau Delgado, Rafel Maynar.

MUSEU SOCIAL. — Carreté, Santamaría, Ricart, Iglesias.

LABORATORIS. — Sol Rogé, Ramoneda.

EVALUACIO. — Morros, Ulled, Lacambra, Rius.

EMIGRACIO.—Santamaría.

MONGES ARREPENTIDES. — Llimona.

«ASILO DURAN». — Antoni Ulled, Puig de Asprer.

CIENCIES NATURALS. — Jansens, Casals, Carraté, Herrero, Carreras, Ramoneda. Veins vocals: Eduard Fontseré, Miquel Madolell.

LICEU FILARMONIC. — Morales, Iglesias.

MENTORA ALSINA. — Coll, Ferrer.

DISCURSOS

El senyor Albó afirma que no obstant lo dit no hi ha hagut acord entre la majoria y les minories, en la designació de les Comissions.

Protesta ademés de que no hagin volgut, els radicals, que'l senyor Puig y Cadafalch, hagi entrat a formar part de la Junta de Museus.

S'ha de sentar, doncs, que la majoria fa obra de parait.

ELS DICTAMENS

El senyor Iglesias (E.), demana que tots els dictamens que hi han damunt la taula, excepte'l de Concerts gremials, tornin a les Comissions.

Així s'acorda.

Se llegeix el dictamen que proposa que se prorroguin els Concerts gremials durant un mes, fins y tant que la Comissió corresponent ne proposi de nous.

El senyor Iglesias formula una esmena en el sentit de que la pròrroga sigui de dos mesos.

La defensa'l propri senyor, explicant el per què'l dictamen en l'anterior Ajuntament quedà damunt la taula, lo qual es degut al caràcter d'indefinit que té que fa que no pugui aprovarse.

Ab paraules velades defensa al senyor Morros, dient que aquest no feu quedar el dictamen sobre la taula. Lo que hi ha, diu, es que un regidor feu comptar el número en la sessió passada, y no podé aprovarse'l dictamen.

A proposta de la presidencia'l dictamen se retira y l'esmena del senyor Iglesias pren caràcter de proposició, passantse a discutirla.

El senyor Sagarra sosté que'l senyor Morros feu quedar el dictamen sobre la taula, y fou quan se li feu alguna observació sobre l'inoportunitat de la demanda, que'l mateix regidor feu comptar el número de regidors haventse d'aixecar la sessió per no haverhi els suficients pera celebrarla.

Rectifica'l senyor Iglesias (E.), despresentse de ses paraules que'l senyor Sagarra té raó.

Així després ho fa constar el senyor Segarra.

Parla'l senyor Morros, afirmant que en principi demanà que quedés el dictamen sobre la taula. (El senyor Iglesias (E.), s'asseu en la cadira del darrera de l'orador y li fa d'apuntador). El senyor Morros atribueix sa demanda a que'l dictamen no podia estar ben estudiat ab els pocs dies que s'hi dedicaren.

Després s'aprova la proposició.

VOCALS D'ENSANXE

Se procedeix al sorteig dels veins propietaris que han de formar part de la Comissió d'Ensanxe. Queden elegits els senyors Geroni Granell, Josep Balcells y Francisco Salvat.

ELS REIS

Se proposa que s'autorisi a l'arcalde pera gastar 1,250 pessetes, en el dia dels Reis pera obsequiar als assilats en l'Alberg del Parc. La Comissió d'Hisenda accepta la proposició la qual es aprovada.

S'aixeca la sessió a tres quarts de nou.

DE L'AJUNTAMENT

La Casa de Correus

L'arcalde ha ordenat a l'arquitecte municipal que comensi desseguida'ls plánols estudis, Memoria y demés, relatius a la projectada Casa de Correus, y que hi treballi ab tota urgencia.

El senyor Collaso te'l propósit de que la primera reunió que tingui la nova Comissió de Reforma, s'ocupi d'aquest assumpte, a fi de donarh tota l'activitat possible.

Se calcula que'ls estudis previs duraran de tres a quatre mesos.

INFORMACIO DE BARCELONA

CARNET D'AVUI. — A dos quarts de deu del vespre: Conferencia de la senyoreta Maeztu a l'Ateneu Barcelonés.

EL TEMPS. — Al clarejar el dia se sentia molt de fred, que desaparegué quan cap a les nou una boira espessa envolcallá la ciutat, despedint una espessa humitat. El sol triomfá de la baixa nuvolada, quedant bo el dia, peró ab més fresca que dies passats.

Boletín oficial. — El d'ahir, publica les següentes disposicions:

R. D. disposant que durant aquest any regeixi el pressupost de l'any 1909. Subasta'l 31 de l'actual en el Jutjat, de diverses finques a Olivella. Anuncis d'Ajuntaments y providencies judicials.

El nostre company en la prempsa don Adolf Fernández Ferrando está passant pel greu dolor d'haver perdut la seva virtuosa mare donya Francisca Ferrando, morta als 78 anys.

Acompanyem al senyor Fernández Ferrando en el seu sentiment.

Ab motiu del Concurs Espanyol de Brodats, organisat per la casa «Cartier Bresson de Paris», y la revista «El Consultor de los Bordados», que's verificará'l dia primer de maig proper, concedintse diferents premis y diplomes, l'empresa de dita revista obsequiará a les directores de deu colegis, escoles o centres d'ensenyansa de la dona, que presentin major número de treballs de les deixebles, regalan un bonic álbum ab dibuixos de lletres y adornaments.

L'empresa del teatre Granvia prepara pera'l dia de Reis grans funcions, tarda y nit, per la Companyia de sarsuela del reputat mestre Barceló y una rifa de 500 mil pessetes, en dèu sòrts, d'un bitllet enter del sorteig del 11 del que som, augurantse grans plens, com els obtinguts en la Festa d'Any Nou.

Vida corporativa

La Junta Directiva del Colegi de Farmacèutics de Barcelona, ha quedat constituida, per enguany, en la seguent forma:

President, don Felip Guasch y Bordes; vispresident, don Juli B. Trenard y Machiran; dipositari, don Xavier Palomas y Bons; comptador, don Ramon Roset y Roset; secretari primer, don Josep Vallès y Rabó; secretari segon, don Francisco Sirera y Pont; bibliotecari, don Ramon Bartomeu y Martorell; vocals, don Josep Cullull y Juncadella, don Pau Santacana y Rovira, don Pere Castellnou y don Pere Torrens y Bonastre.

En el mateix Colegi, el doctor Bartomeu hi reanusará, aquesta tarda, les classes d'Esperanto que seguirà donantles tots els dimecres y divendres, de cinc a sis de la tarda.

La Junta de Govern de la Societat Barcelonesa de Beneficencia, va quedar formada, en la darrera junta general, pels senyors següents:

President, doctor don Alfons Puig y Batlle; vispresidents, don Víctor Nacente Gonzàlez y don Lluis Balcells Masó; secretari general, don Enric Jubany Escudé; vissecretaris, don Manuel Ricart Peris y don Ramon Bach Viader; comptador, don Josep Suñer Biosta; tresorer, don Emili Garriga Peraira; bibliotecari, don Antoni Esplugas Puig; vocals, don Marian Jorro de Barber, don Jacinto Fernàndez López, don Aleix Julhe Asencio, don Andreu Camprodón Vidal, don Salvador Soler Roig, don Joan Perich Valls, don Joaquim Gonzàlez Lancho, don Josep Batlle Marcè.

En la darrera sessió de la Junta directiva de l'I. A. C. de S. Isidre va donarse compte de les comunicacions rebudes sobre la qüestió aranzelaria del blat de moro, del Sindicat Agrícola de Cassá de la Selva, del de Santa Coloma de Queralt y del de la subdelegació de l'Institut de Vilanova, donantse, ademés, a la Junta informació molt autorisada del criteri del ministre d'Hisenda respecte al particular, qui está disposat a restablir els drets de l'aranzel si el preu del blat baixés molt.

Va donarse compte també de les comunicacions que dels seus representants a Madrid ha rebut l'Institut respecte a la tramitació que's dona a l'assumpte dels proprietaris que exporten els seus productes y que's veuen obligats a pagar patent industrial.

Se tractá de la crisi de la fusta y del viatge que farà un d'aquests dies a la Cort una representació de proprietaris forestals, acordantse, a l'ensemps, assistir una comissió de l'Institut a la important Assamblea que, d'acord ab aquesta entitat, se celebrará a Solsona el dia 11 del corrent.

—Un tísic que menja bé y digereix, pot esperar la curació; mentres que ocurrint lo contrari, es molt difícil conseguirla. Donar forsa a l'estómag es posar el organisme en condicions de resistencia pera curar les malalties cròniques. Se consegueix sempre prenent l'Elixir Estomacal de Sàiz de Carlos.

Lletres y Arts

Divendres no hi haurà funció al teatre Principal a l'objecte de poder fer l'assaig general, el qual serà absolutament a porta tancada, de la comedia en quatre actes de Maurice Donnay «Educació de príncep», que s'estrenarà en dit teatre, dissabte al vespre.

Aquesta nit, en la favorescuda Sala Imperi hi debutaran els Mingorances, parella de ball que cultiva diversos genres, desde'l més senyor y elegant al més humoristic y grotesc. El seu treball ha sigut del gust de tots els públics y es un altre plat fort, ademés del que representa l'hermosa cupletista Conxita Ledesma, que la Sala Imperi ofereix als seus favorexedors.

Aquesta tarda, com cada any, la Companyia de Tramvias de Barcelona obsequiará ab un gran festival de Reis als fills dels seus empleats.

La festa tindrá lloc al Palau de Belles Arts y comensará a dos quarts de tres.

El programa será'l següent:

Primera part. — Concert per la Banda municipal, dirigida pel mestre don Celestí Sadurní. Intermedi per l'orquestra y notables números d'atraccions. Gran sessió de cinematograf. Descans de deu minuts.

Segona part. — Intermedi per l'orquestra. Sorteig de joguines y d'algunes llibretes de la Caixa d'Estalvis pera'ls fills dels empleats. Gran sessió de cinematograf.

A l'entrar al Palau s'entregará a ca-

PASTILLAS AMARGÓS

curen y eviten els constipats, tos, ronquera, angines, afonía, ulceracions catarros, aftes, carraspera irritació y pessigolleix de la gargamella, inflamacións de les genives, etcétera. Son les millors y més agradables y les preferides pels metges y malalts. Proveules y us convensereu.— FARMACIA DEL DOCTOR AMARGÓS, PLASSA DE SANTA AGNA, NÚMEOR 9.

da noi, en el Saló de la Reina Regent, un brenar y una joguina.

En vista de que'l diumenge passat varen quedar moltes persones sense poder veure «Aida», l'empresa del teatre del Liceu ha disposat que demá dijous, a la tarda, tingui lloc una altra representació.

Augurem a l'empresa un altre éxit y als artistes Gagliardi y Palet un triomf més.

El mateix dia, a la nit, tindrá lloc la quarta representació de «Tosca» pels celebrats artistes Santarelli, Blanchart y Pintucci, que han merescut els més entusiastes aplaudiments del públic.

—En la drogueria Sucursal Dalmau Oliveres, Plassa Universitat, 8, xampanys, vins, licors. Preus reduits.

D'Instrucció

S'anuncia la provisió, en la Facultat de Medecina de nostra ciutat, de les següents plasses:

Tres plasses de metges de guarda, agregades a la Secció de Cirurgia, altres dues agregades a la Secció de Tocoginecologia y altres dues a la Secció de Medecina.

Aquestes plasses estan dotades ab pessetes 1,500 anyals y el nomenament durarà dos anys, devent, els aspirants, posseir el títul de llicenciat y no fer més de quatre anys que hagin termenat la carrera, acreditant, a més, haver sigut interns d'aquesta o de les demés Facultats.

Els solicitants que creguin reunir les condicions esmentades, expressaran, en llurs instancies, la Secció a que aspirin y les dirigiran al Rectorat presentantles a la Secretaría de l'Universitat en el terme de 20 dies y fins a les dues de la tarda del mateix.

—REIS, NARCISA FREIXAS, CANSONS D'INFANTS, II serie, ab ilustracions a tres colors, pessetes 3'50. J. BARTOLI, sis cansons populars catalanes posades fàcils pera piano, pessetes 3. Dotesió, magatzem de música, 1 y 3, Portal de l'Angel.

De la Diputació

Ahir al matí tingué lloc al palau de la Diputació provincial l'adjudicació en pública subasta de les 3,200 làmines que constitueixen la primera emisió de l'empréstit de cinc milions de pessetes.

Presidiren l'acte'l diputat senyor Tona en delegació del governador civil y el senyor Bartrina designat per la Diputació.

Se presentaren solicitacions pera 5,986 làmines, quasi el doble de les emeses.

El tipu ofert oscilá entre'l máxim de 510 pessetes y el mínim de 500, resultant un promitg de 502 ab 8 décimes o sigui un benefici pera la Diputació de 6,650 pessetes sobre les que ha de satisfer al fer l'amortisació.

Desitjant la Comissió de Governació de la Diputació provincial resoldre lo abans possible la qüestió dels solars pera una nova Casa de Caritat, ha invitat als diputats novament elegits a que la acompanyin a visitar els terrenys presentats al concurs.

—Sens dubte la nota més simpàtica de la diada de Reys es la baratura y regals les actuals festes es la baratura y regals que fa «La Corbatinera Moderna», Passeig de Gracia, 18, y Canuda, 7.

Pales gran moda, tres per 2'35 pessetes.
Trajos punt anglès, a 4'95 pessetes.
Ermilles fantasia, a 4'95 pessetes.
Bufandes sedalina y llana, a 1'95 ptes.
Coll, punys y corbata, tot per 1 pesseta.
Cigarreres, carteres, necessers y rellotges extraplans, pera abdós sexes, són els objectes que regala la casa en aquests dies.

DEL GOVERN CIVIL

A la matinada d'ahir el governador senyor Suárez Inclán, acompanyat del seu secretari particular senyor Espinosa, del secretari del Govern civil senyor Die y de l'inspector general de seguretat senyor Parejo, verificá una excursió nocturna pels barris baixos de l'esquerra de la Rambla, a l'objecte de ferse cárreg personalment de l'estat dels mateixos.

El senyor Suárez, ahir al mitgdia, al rebre als periodistes, els parlá llarga estona de les impresions de la seva visita, dient que li havien produit una impresió tristissima certes cases, ont els més elementals procediments de condicia no són usats, y quals condicions de salubritat tenen totes les deficiencies imaginables.

La visita va extendres a les cases de dormir, d'algunes de les quals ne feu elogis, y als cafés cantants y tabernes de recreu que abunden per aquella barriada.

Dels cafés cantants no'n sortí gaire complagut el senyor Suárez Inclán, per lo que es provable que alguns empresaris rebin algun avís oficial fentlos determinades observacions sobre l'instalació o el genre d'espectacles dels seus establiments.

En cambi, negá el senyor Suárez Inclán que hagués trobat en lloc cap partida de joc ni farum en tota la barriada, de que s'hi jugués. Está clar! No anirien a esperar els jugadors a que'l senyor Suárez Inclán els visités!...

Nosaltres recomanem al senyor Suárez Inclán que, sense dir res a ningú y procurant portar menos gent que ahir, continúi les seves visites, fentles extensives a altres districtes de Barcelona, el de l'Audiencia, per exemple, y ens hi juguem que a l'últim sentirá gemegar al famós Jordi, el de les orelles.

⁂

Ahir al mitgdia visitá al governador una comissió de regidors de Molins de Rei, acompanyada del senyor Sostres, pera preguntarli com s'ho havien d'arreglar pera nomenar arcalde.

Es el cas que al votar la persona que havia d'ocupar l'Arcaldia, hi va haver empat de vots entre'ls regidors votants, y en conseqüencia's quedaven sense arcalde.

Mentres se resolgui la qüestió, segons la llei, ha de presidir el regidor que tingui més votació.

⁂

Pera conéixer personalment als arcaldes nomenats de R. O., el governador els ha envait una circular convocantlos al seu despatx pera avui a les dotze.

Digué'l governador que'ls vol conéixer perqué, com que's proposa visitar totes les localitats cap de partit de la provincia, aixi ja hi tindrá coneguts.

L'arcalde de Manresa senyor Fins y Palá, com que no podrá assistir a dita reunió, ahir visitá al governador, pera saludarlo y excusarse.

⁂

La setmana entrant, el governador civil anirá a Berga pera colocar a la senyera de la Societat choral la Unió Bergadana la corbata que'l rei va regalar ab motiu del seu viatge an aquella ciutat montanyenca.

Per fi, doncs, será entregada la famosa corbata que ja's deu haver fet malbé d'estar al Govern civil, puig ja l'havia d'entregar el senyor Ossorio y després d'aquest, el senyor Crespo Azorín.

⁂

Parlant anit el governador, novament, de la campanya iniciada pera obtenir la amnistia dels processats ab motiu dels successos del juliol passat, va dir textualment:

«Tot s'arreglará y potser més aviat de lo que ningú pugui pensarse.»

De totes maneres, per lo que va dir el senyor Suárez Inclán, es difícil que vingui l'amnistia demanada, puig digué el governador que «no's pot pensar en que no hi hagin condemnes».

Lo que's mirará, segons va dir el senyor Suárez Inclán, es precipitar la termenació dels processos y veure de posar a la majoria dels presos en llibertat provisional.

A dit efecte, el senyor Suárez Inclán celebrará conferencies, potser avui mateix, ab el capitá general y el president de l'Audiencia pera tractar de la qüestió.

⁂

Segons va dir anit el governador, la qüestió del trasllat de l'Hospital Militar va per bon camí. Empró, s'ha de desistir d'edificarlo a Hospitalet del Llobregat com s'havia projectat. Se bastirá dintre la ciutat mateixa, peró en lloc separat dels nuclis de població. No está fixat encara dit lloc, peró molt bé podria esser que fos a la falda o al peu de la montanya de Montjuic.

⁂

Anit visitá al governador, com de costum, l'arcalde senyor Collaso.

Segons ens digué'l senyor Suárez Inclán, el senyor Collaso está molt animat en sos projectes coneguts, y ell, el governador, sols espera que s'hagi constituit definitivament el nou Ajuntament pera abordar diversos assumptes de gran interés pera Barcelona, especialment el de la qüestió dels edificis pera escoles.

Sembla que's té'l projecte de constituir diversos grupus escolars, montats ab totes les exigencies de la Pedagogia.

Immediatament també que s'hagi constituit de nou la Junta Municipal d'Ensenyansa, se resoldrá, segons va dir el governador, la qüestió de les escoles clausurades, qüestió que avui ja no espera més que la resolució, puig ja fa dias que está acabat el terme pera informar en els expedients y els ponents ja tenen quasi tots enllestits els seus treballs.

⁂

Despatxats per la Comissaría general de Segurs hi han en el Negociat primer del Govern civil documents de les Societats que s'esmenten a continuació, les quals han de passarlos a recullir urgentment:

Comptoir Mariáme, San Miquel Arcángel, Nostra Senyora de Queralt, El Alivio, La Estrella Previsora de la Humanidad, The Palatine Ausurance C. Limited, The Standard, La Agraria, Casino San Feliusense, La Aurora, El Amparo Familiar, Banco Español de Seguros, La Beneficencia Mutua, Corte de María, Montepius Catalá, La Esperanza del Obrero, Familia Catalana, La Humanidad Sugrense, La Mutua Iberia, Nuestra Señora de las Mercedes, El Protector, Patriarca San Joaquín, La Paz Andresana, El Porvenir Martinense, Santo Cristo de Belén, San Antonio de Padua, San Leopoldo, San Cristóbal, San Juan y San Andrés, La Unión del Llobregat, La Vitalicia, Solidaridad Graciense, Agregación Barcelonesa Nuestra Señora de la Bonanova, La Mutua, Nuestra Señora de los Dolores, Nuestra Señora del Buensuceso y El Progreso de San Martín de Provensals.

⁂

El governador ha nomenat pera delegat especial pera la vigilancia dels molls y obres del port de Barcelona, a don Vicens de la Presa, exquefe de la policia judicial.

Botlletí del Treball

Barcelona

UN COMUNICAT.—L'Unió d'Obrers Metalúrgics, ens prega la publicació del següent document:

«A los obreros metalúrgicos y en particular á los de la casa Unión Metalúrgica «Ramblons», de San Martín:

Compañeros: Muchos son los llamamientos que os hemos dirigido siempre que ha llegado á esta Sociedad la noticia de haberse cometido algún abuso extraordinario como los que han ocurrido en la «Hispano Suiza», talleres Damians, Peter, etcétera, etc., habiendo dado como resultado el que siempre que los compañeros interesados han respondido á nuestro llamamiento (los de la casa Damians, por ejemplo, que se pusieron á nuestro lado con tesón) y por consiguiente obtuvieron una victoria completa como han de obtenerla forzosamente todos los que vengan a ingresar en nuestra Sociedad, que siempre está dispuesta á combatir la insaciable burguesia metalúrgica que no repara en medios para perpetuar la indiferencia que tienen muchos compañeros á la asociación y poder hacer ellos á su antojo los atropalles que tengan por conveniente.

Los abusos que en las casas mencionadas se han consentido se siguen cometiendo por los demás explotadores del ramo, como lo prueban el conflicto y despido de los obreros de la casa «Canelas, Sangrá y el que está en perspectiva de los compañeros á que nos dirigimos. El pretexto es la falta de trabajo, sabiendo como saben los interesados que lo hay. Lo que en verdad sucede en estos despidos no es otra cosa que ambiciosa intención de poner otros explotados que asediados por el hambre y no atreviéndose á discutir el derecho que tienen á gozar de la vida por su desconocimiento sindical, aceptan las condiciones que les proponen los modernos señores feudales, atn que esto acarree el ir pereciendo paulatinamente por la anemia.

¿Seguiréis delante de la esclavitud á que cada dia nos están sometiendo nuestros explotadores en mayor grado, siendo indiferentes á la asociación, que es la defensa más eficaz para hacernos respetar y poder obligar á nuestros explotadores á que nos sea concedido el derecho que como hombres productores tenemos á la vida? Creemos que no será así y que por consiguiente, vendréis á nuestro lado, para empezar y acabar de una vez, la campaña que se nos hace indispensable para obtener los medios que para la vida necesitamos, así como también para que no tengan de estar holgando forzosamente infinidad de compañeros, siendo esto causa de que cada día se rebaje nuestra mano obra. Si así no lo hacéis y continuais en vuestra indiferencia suicida, no os quejeis de lo que padeceis en la vida, pues vosotros y nada más que vosotros, tendreis la culpa de todo lo que os suceda.

Deseando reflexioneis detenidamente sobre lo que os decimos, se despide de vosotros deseándoos salud y energía.

Por la Unión de Obreros Metalúrgicos: La Junta.»

TELEGRAMES Y TELEFONEMES

MADRID

LO QUE DIU LA PREMPSA

LA "GACETA"

La «Gaceta» publica les següents disposicions:

Decrets de Guerra comunicats ahir.

R. O. declarant ab carácter general que les reclamacions per ingressos indeguts d'impostos fets efectius en la Tresoreria Central, deuen tramitarse y esser resolts per la Direcció respectiva.

Disposant que, quedant sense efecte la sospensió acordada per R. O. de 2 de novembre de l'any passat, se verifiqui l'escrutini dels butlletins que contenen les propostes fetes per les societats de segurs pera l'elevació de vocals de la Junta Consultiva de Segurs.

Relació de pensions declarades pel Consell Suprem de Guerra y Marina durant la segona quinzena de desembre darrer.

Circular als governadors disposant la publicació en el «Boletín Oficial», de la llei de 24 de juny de 1908, reproduida en la «Gaceta» de 15 de desembre proppassat.

Anunciant que la Societat de Socors Mutus «Germinal», domiciliada a Barcelona, no ha arribat a constituirse y, per lo tant, no pot funcionar com a tal societat.

Anunciant que «El Auxilio Regional», montepius de socors mutus, domiciliat a Barcelona, ha procedit a la liquidació, no poguent, per lo tant, efectuar operacions.

"EL LIBERAL" Y "EL IMPARCIAL"

«El Liberal» y «El Imparcial» surten entusiasmats de que ahir no passés res a Barcelona.

Diu «El Liberal» que'ls obrers s'ben prou bé que la culpa de tot la tenen els reaccionaris y en aquesta ocasió no han volgut prestarse a donar gust an aquests, que eren, afegeix, els que desitjaven la vaga general.

«El Imparcial» aconsella a la prempsa conservadora que si vol censurar al Govern ho fassi apelant al famós contubernio, o a qualsevol altre tema, peró que, sisquera per vergonya, no pronunci el nom de Barcelona, perqué tothom se recorda encara de lo que'ls conservadors varen fer l'estiu passat.

"LA MAÑANA"

«La Mañana» publica una interviu ab el ministre de Marina.

El general Concas comensa justificant a la Marina contra totes les censures que se li han dirigit.

Diu que ha vingut a desempenyar el cárreg pera fer tot lo que pugui en pro de les vindicacions de la Marina.

Afirma que'ls marins a Santiago de Cuba se varen portar excelentment y varen fer tot lo que podien.

"ESPAÑA NUEVA"

Aquest diari diu que'ls nous regidors de Cartagena han comprovat que falten en la caixa de l'Ajuntament 78,000 pessetes.

La moral ciervana segueix resplandint.

"HERALDO"

Publica una enginyosa caricatura den Sileno titulada «Esperant els reis».

Representa al general Weyler carregat ab una escala y dirigintse cap a la carretera de Madrid.

El peu de la caricatura diu: «Ara veurem si ab aquesta escala consegueixo ascendir».

"EL PAÍS"

En son article editorial pondera'l bon exemple que han donat els republicans defraudant als qui esperaven divisions y sorolles divergencies entre ells.

Diu que això garantisa que la diversitat del partit no perjudicará la coalició socialista republicana, que tantes esperanses ha despertat.

"EL UNIVERSO"

Examina les conseqüencies de la darrera crisi que diu que fou prematura, que el senyor Moret s'estima més el paper de cabdill d'agitadors y sectaris que'l de quefe d'una oposició seria.

Creu que molt aviat recullirá'ls fruits d'aquesta conducta.

ESPANYA A L'AFRICA

En el ministeri de la Guerra s'espera la tornada dels comissionats que varen anar a Melilla pera ajudar à la Junta de defensa d'aquella plassa en sos treballs.

La Memoria que dita Junta de defensa ha redactat, com a resum dels seus treballs, será estudiada ràpidament a fi de que dins del més curt plas possible s'emprenguin les obres de fortificació de caràcter permanent que hagin de ferse en les posicions ocupades.

També servirà de base la Memoria pera fixar la guarnició que ha de quedar pera lo successiu al Riff.

Sobre aquest extrem el ministre de la Guerra guarda reserva, però no será aventurat dir que la guarnició pera la plassa de Melilla y el seu camp fluctuará entre 16 y 18 mil homes.

Els batallons d'infanteria seran posats en peu de guerra, ab mil plasses cada un, ab lo qual solament els dos regiments d'infanteria de Melilla sumaran un contingent de 6,000 homes.

EN SALILLAS

Als circols polítics se comenta la noticia de que'l senyor Salillas ha ingressat en el partit radical.

El senyor Salillas figurará, segurament, en la próxima minoria republicana del Parlament.

ELS MORETISTES

Els moretistes se mostraven, avui molt ufans, fent gala d'un optimisme encantador.

Han desaparescut, diuen, de nostre horitzó tots aquests petits núvols que han anat forjant els enemics més o menys amagats del Govern.

La provisió de les capitanies generals y de la presidencia del Tribunal Suprem assumptes que realment colocaven en situació difícil als ministres de la Guerra y Gracia y Justicia, es cosa resolta.

Tant prompte com torni el rei, el senyor Moret sotmetrà a la firma una serie de decrets que seran la millor prova de que'l senyor Moret troba absolutament lliure y desembrassada la seva acció.

Segons aquestes referencies, el senyor Aldecoa será nomenat president del Tribunal Suprem, y presidents de les dues sales del mateix Tribunal, la de lo Criminal y la de lo Civil, els senyors Aramburu, rector de l'Universitat d'Oviedo, y Piniés respectivament.

També seran nomenats magistrats del Tribunal Suprem, els senyors Bermejo, y Pozzi, presidents de les Audiencies de Sevilla y Valladolid, respectivament.

Com a prova de que aquesta combinació será una realitat dins de pocs dies, s'afegeix que'l senyor Martínez del Campo, del tot resignat a abandonar el palau de les Saleses, ont té la seva residencia oficial y particular el president del Tribunal Suprem ha comensat la traslació dels seus mobles a una casa del carrer de Lista.

Per lo que toca al ministre de la Guerra, els ministerials del senyor Moret el presenten disposat a posar la seva firma al peu dels nomenaments dels dos nous capitans generals: Weyler y Polavieja, no faltant qui ha llensat el nom del general Azcárraga en lloc del general Polavieja.

Les condicions legals del senyor Azcárraga pera l'ascens ja varen esser discutides en altra ocasió y encara que no resulten gaire clares, els conservadors y especialment els senyors Maura y Dato, apoiarien al general Azcárraga.

Per més que'l general Polavieja es conservador, no viu ni molt menys ocupa en el partit el lloc preeminent que'l general Azcárraga.

Malgrat tot, se dona com quasi segur que, ab el marquès de Tenerife, será nomenat capitá general el marquès de Polavieja.

El ministre d'Estat també te ultimada la combinació diplomàtica.

En ella figuren els senyors Reinoso, Castro y marquès de Villalobar.

Per si aquesta serie de nomenaments fos curta, també's diu que la Comissaria de seguns será proveida en l'exministre don Andreu Mellado.

GESTIONS DEL SENYOR MOLES

Degut a les gestions del senyor Moles, el director d'Obres públiques ha ordenat que's consulti al ministre d'Hisenda respecte a la subasta de la carretera de Mollerusa a Les Borges y la de la secció primera de la carretera de Mollerusa a Flix.

També ha gestionat la construcció de la muralla de contenció a Lleida en el riu Segre, que la Companyia del ferrocarril del Nord rebaixi les seves tarifes, que's millori l'estació de Mollerusa, que s'activi l'estudi del Noguera-Pallaresa y que se indulti al reu de Lleida.

DEL MINISTERI DE LA GUERRA

En el ministeri de la Guerra han confirmat que es certa l'agressió contra uns soldats espanyols a Nador, de que alguns periódics han donat compte.

Pera evitar la repetició de fets parescuts s'han dictat ordres proibint terminantment que'ls soldats surtin dels campaments sense armes a determinades hores.

S'han capturat a alguns dels autors de la susdita agressió.

En el mateix ministeri han negat que se sentin impaciencies per la tornada de la Comissió técnica.

Aquesta te temps y facultats ilimitades pera dur a terme la seva gestió.

Es inexacte tot lo que's diu respecte al contingent de soldats espanyols que quedará al Riff, puig no hi ha res acordat respecte an aquest particular.

ELS PROFESSORS DE DIBUIX

Una comissió de professors de dibuix dels Instituts ha gestionat que en el proper pressupost s'unifiquin els seus sous que fluctúen entre 1,000 y 2,000 pessetes.

121 OPOSITORS PERA 20 PLASSES

Pera vint plasses de topógrafs auxiliars s'han presentat 121 opositors.

CATEDRA DE DRET MUNICIPAL

El senyor Barroso ha consultat al Consell d'Instrucció pública sobre'l projecte d'establir una cátedra de Dret municipal en el doctorat de Dret.

DE L'AJUNTAMENT

El senyor Aguilera ha declarat que ha encarregat a la Comissió d'Hisenda municipal que estudii lo referent als Consums en el pressupost de 1911, per acabar en aquest l'actual contracte d'arrendament.

Els regidors estan divididts respecte an aquest assumpte, puig mentres els uns són partidaris de que'l susdit contracte se perllongui, altres ne són contraris.

Creu el senyor Aguilera que la propera emisió de 35,000 obligacions per valor de 17 milions, tindrá éxit.

Les obres de la Granvia comensaran el mes de febrer.

Pera evitar que segueixi la crisi obrera no s'admetran obrers forasters.

També molt prompte se faran algunes importants reformes a Madrid necessaries pera la salubritat de la vila.

EN CANALEJAS

Alacant. — Ha arribat el senyor Canalejas.

EN CASTRO

Málaga. — L'expresident de la República de Venezuela, Ciprià Castro, ha complimentat al senyor Gasset.

EN EL "REAL"

Ha debutat en el teatre Reial el famós barítono Titta Rufo ab l'ópera «Hamlet».

Ha obtingut un gran èxit.

El públic l'ha ovacionat molt sovint.

MORT D'UN OBRER

A la Carolina un accident ocorregut en una mina ha ocasionat la mort d'un obrer.

FELICITACIÓ

La Coruña. — Els republicans d'aquesta ciutat han enviat una felicitació al ministre d'Hisenda anglès pels seus pressupostos.

"VALENCIA NUEVA"

Valencia. — Ha deixat de publicarse el periódic «El Radical».

En son lloc apareixerá un diari titulat «Valencia Nueva», orgue del partit radical revolucionari.

ESCÁNDOL EN UN AJUNTAMENT

Santoña. — S'ha constituit el nou Ajuntament, la majoria del qual es republicana.

En la primera sessió ha esclatat un formidable escàndol contra l'arcalde, que no volgué deixar votar un vot de censura.

PELS MORTS A MELILLA

Al Saló de Columnes del Palau s'ha celebrat avui, l'acte de repartir els socors a les families dels soldats morts en la campanya de Melilla.

A dos quarts de tres se trobaven al Palau totes les families dels soldats de Madrid, morts en campanya, els infants, representacions dels cossos de la guarnició, grans d'Espanya de guarda, el cos d'alabarders, la reina Victoria, que presidia, la senyora de Maura y altres dames de la Junta de socors.

El repartiment de donatius s'ha fet cridant la secretaria, comtesa del Serrallo, a les families, pel nom del mort, y la reina Victoria entregava a cada una la quantitat de 1,000 pessetes.

L'acte ha donat ocasió a una serie d'escenes commovedores.

La mare d'un soldat mort del batalló de Llerena, després de rebre les 1,000 pessetes, a l'intentar besar la mà de la reina, ha sofert una basca, tenint d'esser auxiliada al cos de guarda.

La quantitat repartida es de 36,925 pessetes.

En la segona quinzena d'aquest mes se verificará a provincies el repartiment de socors.

A les capitanies generals se reunirá ab aquest objecte la Junta de Dames y als pobles el repartiment el faran els arcaldes y quefes de la guarda civil.

DEFUNCIÓ

Aquest matí ha mort a Madrid el senador vitalici senyor marquès de Casa-Pavon.

TELEGRAMA DE MELILLA

Al ministeri de la Guerra han facilitat un telegrama oficial de Melilla donant compte del moviment y rellevo de tropes, sense afegir res als detalls que ja hem comunicat.

Com a resum, diu que s'han mogut 24 batallons y tres esquadrons.

Acaba dient que segueix el temporal.

EN SOL Y ORTEGA

El senyor Sol y Ortega ha marxat cap a Barcelona.

Abans ha declarat que no existeix cap perill imminent de vaga general a Barcelona.

Aquesta, per ara, está tranquila. Es cert que existeix un latent malestar desde els successos de juliol.

Tots els rumors de vagues no tenen cap origen autorisat y li semblen sospitosos.

Per sort els elements obrers ja estan advertits y no será fácil sorprendrels ni arrastrarlos.

Lo important es que'l Govern se preocupi de que a Barcelona no hi falti treball ni medis de vida.

Ab això la tranquilitat está assegurada.

Creu que l'actual situació política no pot caure perquè no pot esser substituida per cap altra, donada la manera com caigué del Poder el senyor Maura.

No'l preocupen les eleccions y no's presentará com a candidat en cap districte.

El partit republicà ja es major d'edat y sabrà lo que fa.

Jo acataré les seves decisions, ha afegit.

Confia en que aniran al Congrés, de 60 a 70 republicans y socialistes.

A L'EMBAIXADA DE RUSSIA

A l'embaixa de Russia s'ha celebrat la recepció diplomàtica assistinthi el subsecretari d'Esa.

LA BORSA

A les Borses de París y Madrid aquesta tarda han reaccionat un xic els valors espanyols en vista de que sembla conjurada la vaga general que s'anunciava a Barcelona.

LES MITGES PESSETES

El ministre d'Hisenda, senyor Albalado, estudia la petició de la Cambra de Comers de Barcelona que li ha demanat que s'aumenti la circulació de les mitges pessetes recortint, si es precis, a una nova acunyació pera evitar l'excés de circulació de monedes falses de coure.

L'ASCENS EN TEMPS DE GUERRA

El general Luque prepara, pera sotmetrel a les Corts, tot seguit que aquestes s'obrin, un nou reglament de recompenses en temps de guerra.

Sols se concedirá l'ascens en casos extraordinaris y previ un judici contradictori entre l'oficialitat del mateix cos.

REUNIÓ

En el ministeri de la Governació s'han reunit els quefes de la secció que han d'aplicar el projecte de descentralisació.

ELS ESPECÍFICS

Els representants de les cases que exporten a Espanya específics, han presentat un recurs contra l'impost municipal que carrega un cinc per cent sobre'l valor actual dels específics extrangers.

INAUGURACIÓ

Cádiz. — S'ha inaugurat l'Academia Hispano Americana, assistinthi nombrós públic y el governador de la provincia.

FRANSA Y ESPANYA

La prempsa francesa, especialment «Le Temps», dedica articles elogiant el discurs de l'embaixador d'Espanya senyor Leon y Castillo pronunciat en l'Eliseu, fent remarcar la comunitat de pensament entre Fransa y Espanya.

DECLARACIONS DESAUTORISADES

«La Epoca» desautorisa les declaracions del senyor La Cierva que ha publicat la prempsa.

LA CENSURA

«España Nueva» comenta que funcioni la censura militar a Melilla y la censura civil a Barcelona.

LA PRESIDENCIA DEL SUPREM

Avui s'ha parlat molt de l'immediata provisió de la presidencia del Suprem.

Se creu que recaurá en un exministre que ha donat plasses a tots els torrers de fars aprovats en els últims examens.

L'INFANT DON CARLES

En el darrer Consell s'acordà que l'infant don Carles representi a Espanya en les festes que's faran a la República Argentina ab motiu de la celebració del centenari de la seva independencia.

Se pretén que l'acompanyi el senyor Canalejas.

DE MELILLA

NOVES DIVERSES

Melilla. — Han arribat les darreres forses de la divisió Tovar.

—S'ha desbocat el cavall que montava un artiller de la Comandancia de Gibraltar, caient el genet, que ha ingressat a l'hospital ab greus fractures.

—A Nador han renyit dos moros, resultant un d'ells ferit de gravetat.

L'agressor ha sigut detingut y conduit al campament.

—S'ha acabat el rellevo a les posicions.

—Els regiments de Wad-Ras y Saboya han quedat repartits entre Atlaten y Ulad-Tarhit; els de León y el Rey, entre Nador, Tauima y mont Arbós; la brigada Carbó, a Seluán; el regiment de Ciudad Rodrigo, entre la posada de Cabo Moreno y l'Atalayón; y els batallons de Tarifa, entre Sidi-Hamed y Sidi-Musa.

Els restants batallons de cassadors ab les demés armes, de la brigada de Bruallla, queden a Melilla.

La brigada de Sotomayor a les posicions de Benisicar.

El general Cobos substitueix al general Tovar.

Les forses s'han mogut sense incidents.

S'elogía al coronel Jordana que ha fet els rellevos ab gran facilitat.

—Segueix el temporal y els barcos continúen refugiats a Chafarinas.

—Els negocians espanyols s'han internat, havent comprat molt bestiar que han adquirit a Benisicar.

EXTRANGER

DEMANANT LA LLIBERTAT

París. — «L'Humanité» publica avui una crida firmada per 80 presoners polítics de Barcelona, detinguts a causa dels successos de juliol, y adressada a la prempsa lliberal d'Espanya y en la qual els susdits presoners reclamen que se'ls posi en llibertat.

DESORDRES A ROMA

París. — «L'Eclair» publica un telegrama dient que han ocorregut greus desordres de resultes de l'aument d'impostos.

Tres agents de l'autoritat han resultat ferits greument.

A TANGER

Londres. — El «Times» publica'l següent telegrama de Tánger:

Les indicacions fetes pel Govern francés permeten creure que insistirá pera obtenir la solució immediata de tots els assumptes pendents y que pendrá pera el pervenir totes les precaucions necessaries pera la protecció dels súbdits y dels interessos francesos.

A Figuig y a Casablanca les autoritats franceses han provat detenir a certs funcionaris marroquins que havien molestat a súbdits francesos, que's proposen posar un terme a aitals incidents.

La próxima visita de la esquadra francesa, que s'espera'l dimecres, aumentará l'efecte que l'acció francesa ha produit.

Els funcionaris marroquins se dolen de que les comunicacions de totes les legacions europees estiguin redactades en termes molt severs.

El maghzem no tindrá excusa si no's dona compte de que s'apropa l'hora en la qual Mulei Hafid deurá cambiar de actitut envers l'Europa.

LES LLETRES DE MUSSET

París. — Aquest matí ha sigut oberta a la Biblioteca nacional una caixeta contenint gran nombre de lletres adressades pel poeta a una desconeguda.

M. Troubat fou l'encarregat per la destinataria de la susdita correspondencia de confiar les lletres a la Biblioteca nacional, que no les devia fer públiques fins quaranta anys després de la mort d'aquella.

Aquestes no seran comunicades al públic fins després d'haver sigut copiades, compaginades, segellades y relligades.

N'hi han setanta nou.

Són datades de 1837 a 1848; havent sigut suprimit d'elles el nom de la dona a la qual foren adressades, no's coneixerá, doncs, la dama que inspirá a Musset aquelles epistoles amoroses.

M. Juli Troubat trobá, temps ha, a Compiegne l'heroina d'aquesta novela; posseix doncs la clau d'aquest misteri y no vol pas descobrirlo. Peró sembla que l'aludida inconeguda es Madame Paul de Musset.

Alfred y Pau havien estimat a la mateixa dona y Pau se casá ab ella després de la mort del poeta de «Rolla».

M. Juli Troubat ha sigut son confident, son amic y ha consolat la seva vida que fou agitada y dolorosa.

MOTÍ A IRLANDA

Londres. — En el poble de Carrigallen (Irlanda) han ocorregut greus desordres públics per haver sigut expolsat judicialment un pagés de la seva hisenda.

Més de tres mil persones s'han reunit pera tractar d'impedir el sudit deshauci, acudint aleshores uns doscents policies al lloc del succés, que's vegeren obligats a donar una cárrega a la baioneta perqué la multitut els rebé a pedrades.

Han resultat feridos moltes persones.

UN ARTICLE DE "LE TEMPS"

París. — Comentant els discursos pronunciats en la recepció del cos diplomátic, diu «Le Temps» que s'afirma molt sovint en els nostres dies que la diplomacia no serveix pera res y que basta als pobles el seu propri intent pera orientarse, peró els fets demostren repetidament lo contrari, puig la voluntat dels pobles no ha sigut mai causa eficient en l'historia, de lo qual n'hi ha en els nostres dies gran nombre d'exemples.

Peró, afegeix el susdit diari, si no es la voluntat dels pobles la que decideix les relacions internacionals, succeeix moltes vegades que ella les complica, puig de resultes de les rivalitats de partit y de les relacions que s'estableixen per damunt de les fronteres, pot arribarse a una guerra.

GRANDIÓS INCEND A MANILA

Aquesta nit hi ha hagut un grandiós incendi al carrer del Rosario, que es aont hi ha els grans magatzems de teixits dels comerciants xinos. Se poden considerar com els dipósits generals de teixits de les illes Filipines, lo que fa témer una gran catástrofe comercial en aquella plassa. Les perdues són importantissimes.

AMORTISACIÓ

Rio Janeiro. — El Govern ha decidit recomensar aquest any l'amortisació dels títuls dels empréstits exteriors.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, dimecres vespre, a un quart de dèu:

¡EL REI!...

Dijous, diada dels Reis, tarda, a un quart de cinc y vespre, a un quart de dèu, darreres representacions de

¡EL REI!...

Ab motiu de la diada y com a record, el «Rei de Silistria», repartirà joguines entre la gent menuda y el seu retrat autògrafiat, a la gent gran.

Dissabte, 8, primera representació de la comedia satírica en quatre actes y tres quadros, original del famós escriptor francès Maurici Donnay.

Educació de Princep

Esplèndit decorat, atrès y vestuari.

GRAN TEATRE DEL LICEO.—Avui, dimecres, torn part, «Madama Butterfly». Dijous, tarda, torn part, «Aida»; nit, impar, «Tosca». Dissabte, «Meñistofele». A principis de la vinenta setmana, s'estrenarà «Terra bassa».

TEATRE CATALÀ ROMEA—Nova Empresa. — Direcció artística. A. Gual: Direcció de la companyia. E. Gimenez. — Avui, a les nou: el drama històric «La Cort de Lluis XIV»; gran èxit. Demà, «La Cort de Lluis XIV».

TEATRE TÍVOLI. ;— Avui, dimecres, Revetlla dels Sants Reis. Tarda, vermouth; de sis a dos quarts de vuit, dues sarsuel·es; primer, la sarsuela «1,000 duros»; segon, Cinematógraf; tercer, «San Juan de Luz», per les simpàtiques tiples Montero y Egea; quart, Cinematógraf. Butaques gratis; entrada 1 ral. Nit, a les nou. Gran Festival de revetlla dels Sants Reis. Primer, l'opereta en tres actes,

Geisha

segon, l'opereta en dos actes

Flirt Pensión

un dels èxits més grans del Tívoli. Preferencia: 2 pessetes; de platea: 1'50; entrada general: 50 céntims. Demà, Festivitat dels Reis, tarda y nit, primer, l'opereta en dos actes, «El húsar»; «La manzana de oro» y «Flirt Pensión». Se despatxa a comptaduria.

ELDORADO (TEATRE CATALUNYA). — Gran companyia cómic-lírica dirigida pels senyors Gamero, Güell y el mestre Josep Espeita. Funcions pera avui, dimecres: tarda, a dos quarts de set: «El estudiante». Nit, a les nou: darrera setmana, repetició del benefici de la primera tiple Pilar Martí; primer, «A la vera der queré»; segon, «Las bribonas»; tercer, «El huron» y quart, «El estudiante». Demà, dijous, Festivitat dels Reis, penúltima en dies festius; dues grans funcions. Tarda, a dos quarts de quatre: «El estudiante», ab gran desfile militar, prenenthi part la banda del batalló de cassadors de Barcelona, recenment arribada de Melilla; segon, representació de la cèlebre opereta «La viuda alegre», de grandiòs èxit en aquest teatre. Nit, a les nou: «Las bribonas» y «La viuda alegre» Dissabte, pròxim benefici de Carmen Domingo ab un esucllit programa.

TEATRE GRANVÍA. — Gran companyia de sarsuela y òpera espanyola —Demà, dijous, 6. Festivitat dels Reis, grandioses funcions. Gran regal de 500,000 pessetes. Tarda, a les tres, set actes, set: primer, «La Traviata ó la dama de las Camelias», quatre actes; segon, a petició de de més de 1,000 persones que no pogueren obtenir localitats, l'empresa ha resolt donar la darrera del grandiòs èxit, «El lego de San Pablo», tres actes, èxit, èxit. Butaca y entrada: 1'50. Nit, a un quart de dèu: quatre actes, quatre y 500,000 pessetes: primer, segon acte de la sarsuela «Jugar con fuego»; segon, «La tempestad»; tres actes d'èxit.

Nota important. L'empresa, per esser el dia de Reis y agraida del públic de Barcelona per haver omplenat el teatre de gom a gom els dies d'Any Nou, regala 500,000 pessetes. En el entreacte del segon al tercer, de la funció de la nit se sortejarà un bitllet senser del sorteig del 11 de Janer; les sorts seran 10, un décim cada sort, equival a 50,000 pessetes per sort; els números que l'empresa regala seran els de tarda y nit. En la taquilla entregaran al públic de tarda y nit cinc números per cada palc, tres per cada butaca, dos per cada circular, un per cada asiento fixe y una per cada entrada general. La empresa espera que'l públic omplirà l'hermosa sala d'espectacles el dia de Reis. ¡Atenció! Demà, dijous, 6, al Granvia. Butaca ab entrada: 1'65; circulars, 1'10; entrada: 55; inclòs al timbre. Diumenge, grans funcions tarda y nit. Se despatxa de onze a una, de quatre a set y de nou a onze, nit.

TEATRE NOU — Avui, dimecres, a les quatre: dos actes, dos, per 10 cèntims. Primer, «La rumba»; segon, «El diablo con faldas». A les cinc; primer, «A la vera der queré»: segon, «La moral en peligro»; tercer, «La muela del rey Farfan». Nit, a les nou: funció monstre, el millor cartell de Barcelona. Primer, «La rumba»; segon, «El baron gitano»; tercer «La muela del rey Farfan».

Demà, seccions desde les tres.

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE SORIANO

Tots els dies tarda y nit, seccions senzilles y contínues ab una sarsuela y 1,000 metres de películes modernes

10 céntims la entrada, 10

20 céntims butaca numerada, 20

AVUI, TARDA

A les 3 y 1/2. «La mujer del molinero».
A les 5. «La pajarera nacional».
A les 6 y 1/4. «Colegio de señoritas».
A les 9. Secció senzilla.

EL PELIGROSO MOCHALES

A les 10, secció doble

La pajarera nacional

ab els cèlebres couplets del Pál-pa-la.

LA MUJER DEL MOLINERO

Nota.—Aviat, «La viuda de los millones.»

TEATRE SALA IMPERI. — Avui, dimecres, tarda, a les cinc. Butaques, 0'75; general; 0'25. Primer, la sarsuela entres actes, tres, «Miss Helyett», ab l'interessant película; segon, Conchita Ledesma. Nit. a dos quarts de dèu, secció especial. Primer, «El monaguillo»; segon, «El dia de Reyes»; tercer, èxit, triomf de Conchita Ledesma ab la sarsuela «Las bribonas»; quart, Conchita Ledesma; y quint, debut, debut de la atracció

NÚMERO DE FAMA UNIVERSAL

Les Mingorances

NÚMERO DE FAMA UNIVERSAL

Danses series, còmiques y grotesques.—Aviat, represa de la revista «¡Recristina quin tiberi! o aneu a la Sala Imperi», completament reformada

---

TEATRE TRIOMF.—Nova empresa. Companyia cómica-lírica Vallmajor-Cristià. Avui, dimecres, 5. Nit, a les nou. Primer, «La vocación»; segon, «Tabardillo»; tercer, «Corpus Christi». Demà, dijous, tarda y nit, grans funcions.

TEATRE DEL BOSC CATALÀ Companyía Goula. Dijous, a tres quarts de quatre. «Els savis de Vilatrista» y «Tants caps tants barrets». A les nou. «¡Dones!» y «Cura de moro».

TEATRE ESPANYA.—Grans funcions pera'l dia 6 de janer. Festivitat dels Reis. Vermouth. L'hermosa comedia en 4 actes, de S. Rusiñol,

La mare

Tarda; dues grans seccions, Primera, a les tres: «Mar y cel»; segona, a dos quarts de sis: «Los náufragos del mar glacial». Nit, a les nou: «La dida» y «Cura de moro».

GRAN CAFE-RESTAURANT DE NOVETATS. — Tots els dies grans concerts vocals y instrumentals.

Cinematógrafs

METROPOLITAN CINEMAWAY. — (Corts, 605). Cinc grans viatges. «Madrid»; «Colombo», «Joanesburg»; «Topada de trens»; «Málaga a Velez-Málaga».

Cine Popular

Cera, 51. (Junt a la Ronda de Sant Pau)

Avui, gran programa de películes novetat

Variació tots els dies. DEMÁ, REIS, tarda y nit, dedicat als nens. GRANS RIALLES. TOT BARCELONA AL CINE POPULAR.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concert tots els dies. Coberts desde pessetes, 3'50. Els divendres, bouillabaise. Dissabte, menú corrent y vegetarià

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 20.-BARCELONA

Negociem cls cupons Interior y Amortisable p. 4 % Municipals, Obligacions ferrocarrils y Foment d'Obres, venciment 1 de janer.

Botlletí comercial

4 de janer de 1910

Moviment de Borsa

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Diner	Paper
Londres 90 dies	00'00	25'66	00'00
Londres xec	27'10	00'00	27'03
Paris xec	7'35	00'00	7'55
Madrid y plasses bancables a 8 dies vista	0'50	0'00	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 0/0 fi de mes	85'20	86'175	86'20
Deute Interior 4 0/0 fi pròxim	00'00	00'00	00'000
Deute Inter. comp. S. A 4 0/0	86'50	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 0/0	86'35	00'00	00'00
Deute Inter. comp S. C 4 0/0	86'25	00'00	00'00
Deute Inter. comp.S. D 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. F 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute In. comp. S. G y H id.	86'50	00'00	00'00
Deute Inter. en diferts. S. 4 0/0	00'00	00'00	00'00
Deute Amortisable c. S. A	101'50	000'00	000'00
Deute Amortisable c. S. B	101'00	000'00	000'00
Deute Amortisable c. S. C	101'60	000'00	000'00
Deute Amortisable c. S. D	101'55	000'00	000 00
Deute Amortisable c. S. E	000'00	000'00	000'00
Empréstit municipal 4 1/2 0/0	94'50	0.'00	00'00
Empréstit munic 1.er maig de 1903 y març 1904, 4 1/2	94'50	00'00	00'00
Empréstit munic. 1.er janer y 1.er juliol 1905—S. A, B y C	95'15	94'85	95'15
Emprés. Munic. Bonos Ref.	00'10	93'75	94'00
Obligacions			*comptat*
F.C. Nord Villalba a S.	00'00	96'25	96'50
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	000'00	000'00	000'00
F. C. Oscar a Fransa y altres linies (4 0/0)	98'00	98'00	98'25
F. C. y Mines Sant Joan	82'50	82'00	82'50
Tarragona a B. y F.	59'15	59'00	59'25
Madrid a Saragossa y a A.	000'00	105'25	105'75
M. a S. Serie B. núms. 1 al 150.000	102'65	102'75	103'00
M. a S. Serie C. núms. 1 al 150,000	96'50	96'50	96'75
Madrida B., Reus a Roda	00'00	58'00	58'50
Almansa V. y T. adherides	77'00	78'75	77'00
Medina a Za.ª y Ora. a Vigo	49'00	49'00	49'25
» » prior. s. G. y H.	00'00	77'75	78'25
Mad. a Cád. Port. y O. d'Esp.	00'00	102'50	103'05
» » » » 3.ª serie	93'00	92'75	93'25
Vasco-Asturianas	000'00	000'00	000'00
Companyía General Trav.	00'00	93'75	94'25
Companyía Barcel. Electricl.	000'00	102'75	103'25
Companyia Barcel. Electrici.	94'15	94'00	94'50
Companyia Transatlàntica	00'000	00'00	000'00
Canal d'Urgell	00'00	00'00	00'00
Comp. Gener. Tabac. Filipi	00'00	100'00	100'50
General sucrera d'Espanya	88'50	88'00	88'50
Por de Barcelona emp 1903	107'00	000'00	000'00
Comp. Anòn «El Tibidabo»	00'00	00'00	000'00
Accions fi de mes			
Banc Hispà-Colonial	179'35	000'00	000'00
Catalana General de Crèdit	00'00	00'00	100'00
F. C. Medina a Z. O. V.	20 35	20' 30	20'40
F. C. N. d'Espanya	81'40	81'30	81'40
» Madrid Saragossa y Alacant	94'20	94'10	94'20

BORSI DEL MATÍ

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà. Rambla del Mitg, 20.

	Obra	Tanca
Interior fi mes	86'02	86'05
Alacants »	93'30	94'00
Nords »	81'05	81'15
Orenses »	—	—
Colonials »	—	—

BORSI DE LA TARDA

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà. Rambla del Mitg, 20.

	Obra	Tanca
Interior fi de mes pròxim	85'15	86'20
Alacants »	00'00	00'00
Nords »	00'00	00'00
Orenses »	00'00	00'00
Colonials »	00'00	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà. Rambla del Mitg, 20.

Alfonso	7'20 per 100
Isabel	10'20 » »
Unses	7'20 » »
Or de 4 duros	6'70 » »
Or de 2 y 1 duros	5'20 » »
Dollars	10'20 » »
Francs	7'25 » »
Marcs	130'25 » »
Lliures esterlines	26'85 ptas.

Plassa de Barcelona

CAFÉS Y SUCRES

Informació de la casa E Gaisert, Princesa, 54

El Havre 4 janer

Café (good average)

	Obre	Tanca
Març	47'75	48'75
Maig	48'50	48'50
Juliol	48'00	48'50
Setembre	47'50	47'50
Compradors		

Nova York 4 janer

Café (Tipa núm. 7)

	Obre	Tanca
Desembre	—	7'05
Març	—	7'20
Maig	—	7'20
Juliol	—	7'20
Sostingut		

Hamburgo 4 janer

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Janer	12'67	12'80
Març	12'80	12'90
Maig	12'90	13'07
Agost-Dbre	12'90	00'00
Ferm.		

Paris 4 janer

Sucre (núm. 3)

	Obre	Tanca
Dbre	37'12	37'12
4 Janer	37'75	37'62
4 Maig	38'00	37'37
4 Octbre	32'00	32'00

Londres 4 janer

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Maig	12|8 3|4	12|11 3|4
Agost	12|10 3|4	13|0 3|4
Sostingut		

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona,

Liverpool 4 janer

	Anterior Tanc	Anterior Obre	Avui Obre	Avui Tanca
Disponible	8'44	0'00	8'36	0'00
Janer-Febrer	8'21	8'20	8'16	8'17
Mars-Abril	8'27	8'26	0'00	8'22
Maig-Juny	8'30	8'29	0'00	8'25
Juliol-Agost	8'29	8'28	8'23	8'24
Octubre-Novembre	7'31	7'30	7'24	7'24

Alexandria 4 janer

	Anterior Obra	Anterior Obra	Avui Obra	Avui Obra
Mars	27	3|16	27	1|32
Novbre	22	1|4	22	1|32
Ferm.				

New York 4 janer

	Anterior Tanca	Anterior Obre	Avui son Tel
Disp.	16'10	00'00	00'00
Jan...	15'81	15'70	15'69
Mars	16'07	15'93	15'92
Maig.	16'33	16'21	16'17
juliol	16'32	16'20	00'00
Set.	14'60	00'00	00'00
Obre	13'80	00'00	00'00

New Orleans 4 janer

	Anterior Tanca	Avui Obra
Disponible	15 3|4	00'00
Janer	15'83	15'70
Mars	16'30	16'17
Maig	16'66	00'00
Juliol	16 86	00'00
Octubre	13'79	00,00
Sostingut		

Arribades als ports dels Estats Units. — 21,000 bales contra 19,000 al mateix dia de l'any anterior.

Preus corrents dels cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers, d'aquesta Plassa, en pessetes els 50 kilos, neta valor al comptat.

Procedencies	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
New-Orleans-	—	—	—
Texas . .	225'0 a 227'0	221'0 a 223'0	219'0 a 221'0
Altres ports .	223'0 a 225'0	219'0 a 221'0	217'0 a 219'0

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Rejàs.

Dia 4 de janer

Andalús, de 12@ o|o a 12@ 12|; Urgell de 13@ a 14@. Ribera d'Ebre, de 00 o|o; a 00 o|o 00 o|o a 00 o|o; Aragó, de 14@ o|o a 15@ o|o,

Preus per duros els 100 kilos fora consums.

Arribades pels molls y estacions el dia d'ahir.

Estació del Bogatell, 00,000 kilos.

Estació de Vilanova, 00,000 kilos.

Estació del Nord, 0.000 kilos.

OLIS REFINATS

En caixes de 6 cantis de 4 litres:

Regàs Extraverge, a 8'50 pessetes cada llauna.

Regàs superfi, a 7'50 id. id. id.

La Trompeta, a 6'50 id. id. id.

TURTÓS

Informació de la casa Tomàs y Josep Cruells.

Turtó de coco 18 a 19; turtó de llimosa de 21 a 22; turtó de sèsam de 18 1|2 a 19 1|2; turtó de cacauet de 19 a 20.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrison and C. Plassa Palau, 16. Bilbao y Huelva

Londres 3 janer

		Lliu.	Schel.	Pen.
Coure	Standard	61	18	9
»	Id.	62	17	6
»	Best Selected	66	—	—
Estany	G. M.	151	15	—
»	Id. 3 mesos	152	17	6
»	Anglès	151	—	—
Plom	Espanyol	13	11	3
Ferro	Escocès	—	57	3
»	Middlesbro	—	51	3
»	Hematitas	—	62	6
Accions	Riu Tinto	79	11	6
»	Tharsis	6	5	—
Exterior	Espanyol	—	95	1|2
Plata		—	24	3|16
Cambi a 3 mf		—	43	3|4

Informació marítima

Fins a la posta de sol d'ahir entraren al port els següents vaixells:

De Palamós, en 2 dies, llagut «Pepito», de 24 tonelades, en lastre.

De la mar, en 16 dies, vapor de pesca «Montserrat», de 140 tonelades, ab peix fresc.

De Mahó, en 12 hores, vapor correu «Monte Toro», de 560 tonelades, ab càrrega general a l'ordre y 14 passatgers.

De Palma, en 14 hores, vapor correu «Cataluña», de 620 tonelades, ab càrrega general y 80 passatgers.

De Cardiff, en 9 dies, vapor noruec «Ah Bull», de 1,041 tonelades, ab carbó a l'ordre.

Quedaven despatxats els següents:

Pera Mahó y escales, vapor correu «Monte Toro», ab efectes.

Pera Gènova, vapor noruec «Nor», ab idem.

Pera Mahó, vapor noruec «Farmand», ab idem.

Pera Gandia, vapor «Federico», ab idem.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 11, ter.

1910

La Ilustración Artística

El Salón de la Moda

Biblioteca Universal Ilustrada

Serie pera 1910

Jorge Washington. Apunts històrics y anecdòtics de sa vida y de la seva època (1732-1799). Un tomo ilustrat ab retrats y dibuixos coetànis.

Carmen. Celebrada novela de l'escriptor francès Pròsper Merimée, ab hermoses ilustracions de don Carles Vàzquez. Un tomo.

La Odisea, de *Homero.* Versió directa y literal pel doctor L. Segalà Estalella. Notable edició ilustrada ab 24 capsaleres de Flaxman y 24 làmines de Wal Paget.

El hombre fantasma. Novela de Guido de Teramond, que ha tingut a París un èxit grandissim. Un tomo ab ilustracions del senyor Sardà.

El Emperador Guillermo II, intimo, segons les memories de la compesa d'Eppinghoven y altres documents d'autorisat origen. Un tomo profusament ilustrat.

¡¡Tot per 4 rals setmanals!!

Se reparteixen prospectes y se subscriu a les llibreries y centres de subscripció.

FORA BRAGUERS

HERNIES (TRENCADURES)

Segur procediment pera la curació radical de les hernies. Se garantisa sa curació sense operació ni medicació interna. — Dirigirse a D. J. CARRERAS, cirurgià. Diputació, 300 xamfrà a la del Bruc, entresol, Barcelona. Hores: de 9 a 1 matí, y de 3 a 6 tarda.

CASA PARTICULAR cedeix sala pera despatx o be habitació pera dormir. Carrer Fortuny, 2, entresol, segona.

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems ab 12 portes. Mendizábal número 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54.

ESQUELES MORTUORIES

Se n'admeten an aquesta imprempta, fins a dos quarts de tres de la matinada.

FIBRO-CIMENTO "URALITA"

PIZARRA ARTIFICIAL PARA TEJADOS

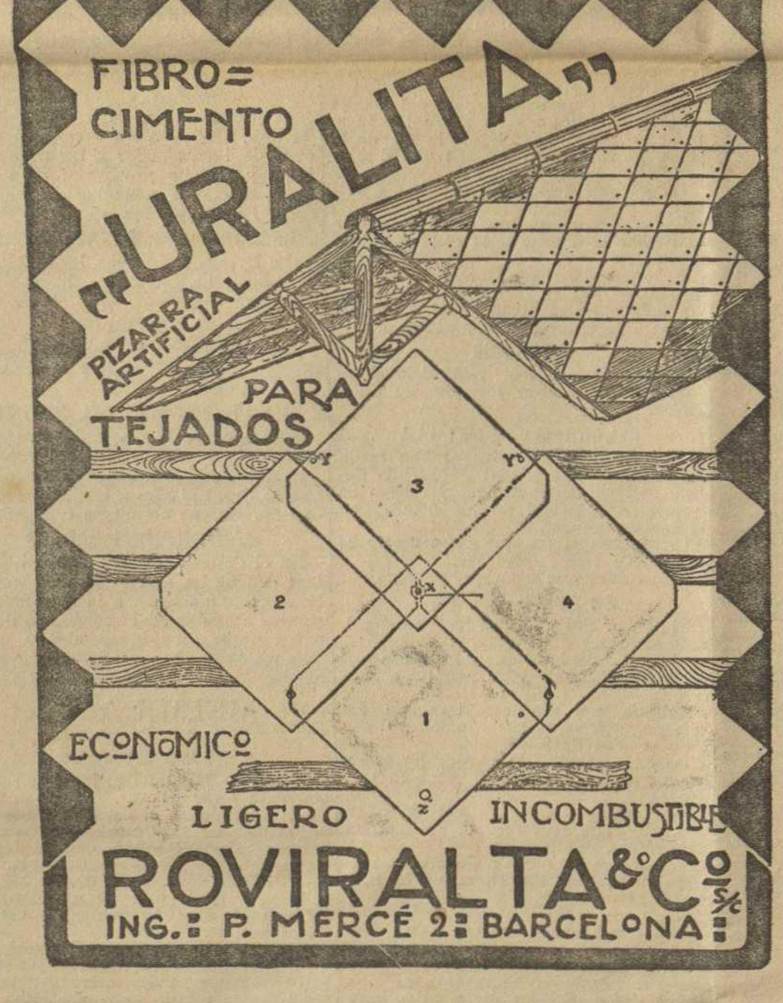

ECONÓMICO

LIGERO INCOMBUSTIBLE

ROVIRALTA & Cº

ING.: P. MERCÉ 2: BARCELONA

PELLETERIA FRANCESA

Gran assortit en Martres, Canadá, Renards, Skungs, Astrakans, etc.—Colls y Manguitos de totes classes

Pells pera adornos de vestits y sombreros. Boás, Echarpes, Etoiles y Colliers ploma.—PREUS REDUITS.

Portal de l'Angel número 5, Entresol (prop de la Plassa de Catalunya)

La Permanente

A 4 duros, cortinatges confeccionats de 2 metres ample per 3'10 alt, ab dos panys, cenefa, sarrell y abrassaderes.

Gran assortit en llits a 3 duros, taules de noguera, a 4 duros, cadires a 6 duros dotzena, bufets a 10 duros, armaris ab lluna a 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros, sommiers desde 6 pessetes y sillerles de respatller tapissades a 18 duros.

7 PLASSA UNIVERSITAT 7

Aquesta casa desde l'any 1875 ti establert el sistema de no embargar ni facturar cap genre que no estigui abonat ab import.

FORA PEL MOIXÍ!

Els POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cós, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cátis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que així pugain destruirlo. 2'50 ptes. — S'envia certificat per cor- 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giru reus si per endevant se reben UN POT, Mutu en segells de correu

Farmacia Borrell

COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. -- BARCELONA

Colegi de Sant Ramon

Director: JOAN ESPEL

Manso, 74, principal

PARVULS, ELEMENTAL Y SUPERIOR, DIBUIX Y CALIGRAFIA

PREPARACIÓ PERA L'INGRÉS A L'INSTITUT Y ESCOLA DE COMERS

Recomanats y mitg pensionistes

Classes diurnes y nocturnes

BODES Y BATEIGS

Gran assortit y varietat de capses y bossetes a preus econòmics. Venda a l'engrós y menuda.—FÁBRICA Y DESPATX: 38, SANT PAU, 38

Pianos y harmoniums de lloguer desde 10 pessetes al mes. Carrer del Bruc, núm. 7, entresol, primera.